

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 27
Liepa-July 14, 1978

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės
įvykiai

Egipto vyriausybė pateikė savo planą taikai Art Rytuose pasiekti. Pagal jį Izraelis per 5 m. pereinamąjį laikotarpį perduotų vakarinio Jordano kranto valdymą Jordanui ir Gazos ruožo — Egiptui ir leistų palestiniečiam pasisakyti dėl savo ateities. Spėjiojama, kad šis planas turės būti svarstomas JAV, Egipto ir Izraelio užsienio reikalų ministerių Britanijos ir leis atgaivinti nutrukusias taikos derybas.

Libane vėl vyko kovos tarp Sirijos taikos priežiūros dalinių ir Libano krikščionių milicijos. Sirija reikalauja, kad milicija paklustų Sirijos dalinių kontrolei, o krikščionys — kad Sirijos daliniai visai iš Libano pasitrauktų. Izraelio karo lėktuvai, norėdami užstoti krikščionius, skraidė viršum Beiruto, bet, įsikišus JAV, bombų nenumetė.

Sovietinės Azerbeidžano respublikos Šuša miesto kalėjimo pareigūnas Muratov įsiveržė į respublikos vidaus reikalų ministerio įstaigą ir nušovė vidaus reik. min. gen. Arif Nazar Geidarov ir jo padėjėją plk. ltn. Azir Saichanov.

JAV ambasadoriui Maskvoj Malcolm Toon buvo leista pirmą kartą per sovietų televiziją kalbėti liepos 4 šventės proga, bet savo kalboj ambasadorius nieko neužsiminė apie žmogaus teises. Be to, į ambasadoj su ruošą priėmimą ši kartą nebuvo pakviestas nei vienas disidentas.

Sov. S-gos min. pirm. Aleksej N. Kosygin sovietų aukščiausių taryboj apkaltino JAV, kad nesistengia sudaryti normalių prekybos ryšių su Sov. S-ga.

JT gen. sekr. Kurt Waldheim sulaukė sovietų piliečio Geli A. Dneprovskij paskyrimą užimti JT įstaigos Ženevoj postą tol, kol bus ištirta, ar jis nėra KGB agentas. Be to, tiriamas ir kito JT sovietinio tarnautojo Vladimir K. Lobačev galimas priklausymas KGB.

Ganos valstybės galva gen. Ignatius K. Acheampong pasitraukė iš savo vietos ir iš kariuomenės. Jo vietą užėmė jo padėjėjas gen. ltn. Fred W.K. Akuffo.

JAV, atsakydamos į Amerikos žurnalistam Maskvoj iškeltą civilinę bylą, pakvietė 4 sovietinių laikraščių korespondentus Washington į Baltuosius Rūmus jų kredencialam peržiūrėti.

JAV karinių pajėgų vadai nėra patenkinti aviacijos gen. David C. Jones paskyrimu jungtinių ginkluotųjų pajėgų štabo pirmininku, nes jis nepakankamai kovojęs už B-1 bombonešio gamybą.

Prez. Carter įsakė visiem Amerikoj registruotiems laivam gelbėti jūroj Indokinijos pabėgėlius, o kitom įstaigom — leisti pabėgėliam įsikurti JAV, jei jie to pageidautų.

JAV sutiko, kad Izraelis perduotų Taiwanui apie 60 Izraelio gamybos Kfir naikintuvų, apdirbtųjų JAV gamybos motorais. Šie lėktuvai tikty Taiwan gynybai, bet netikty Kinijos miestų puolimui.

Nato valstybės susirūpinusios, kad Sov. S-ga nepanaudotų Eritrejos uostų karinėm bazėm steigti.

JAV kongresui suvaržius CIA veiklą, ji atsisakė teikti bet kokią pagalbą V. Vokietijos ir Italijos žvalgybos įstaigom jų kovoj su teroristais.

SU KRYŽIUMI — DRĄSU

Iš Lietuvos K. B. Kronikos Nr. 32

Šiauliai

1977 gruodžio 21 Juozas Šileikis išėjo iš Šiaulių miesto su kryžiumi ant pečių Kryžių kalno link. Kadangi kryžius buvo nešamas darbo dieną ir plento važiuojamoji dalis buvo užimta abiem kryptimis judančio transporto, tai su kryžiumi daugiausia teko birsti per sniegą, šalikele. Transporto priemonių vairuotojai, pristabdydami mašinas, stebėjo kryžiaus nešimą. Pakeliui viena moteris, labai nustebusi ir ašarodama, kreipėsi į kryžiaus nešėją:

— Vaikeli, iš kur tau ryžto ir drąsos viešai dienos metu nešti kryžių?

— Su kryžiumi nebaisu nors ir į vėlnių būrį žengti, — drąsiai atsakė Šileikis.

Ką tik išėjus iš miesto, kryžiaus nešėją aplenkė VAI automobilis, paskui ta pati autoinspekcijos mašina pravažiavo priešinga kryptimi labai sumažintu greičiu, stebėdama kryžiaus nešėją. Pasukus į Kryžių kalno vieškelį, autoinspektoriai

vėl pralenkė kryžiaus nešėją ir, grįždami atgal, sustojo. Išlipęs autoinspektorius paklausė:

— Kur tempi tą kryžių?

— Į Kryžių kalną, tamsta inspektoriam, — atsakė Šileikis, nenuleisdamas kryžiaus nuo pečių.

— O kokia proga tu jį tempi?

— Asmeniškai intencija.

— O kur gyveni?

— Šiaulių mieste, — trumpai atsakė vyriškis.

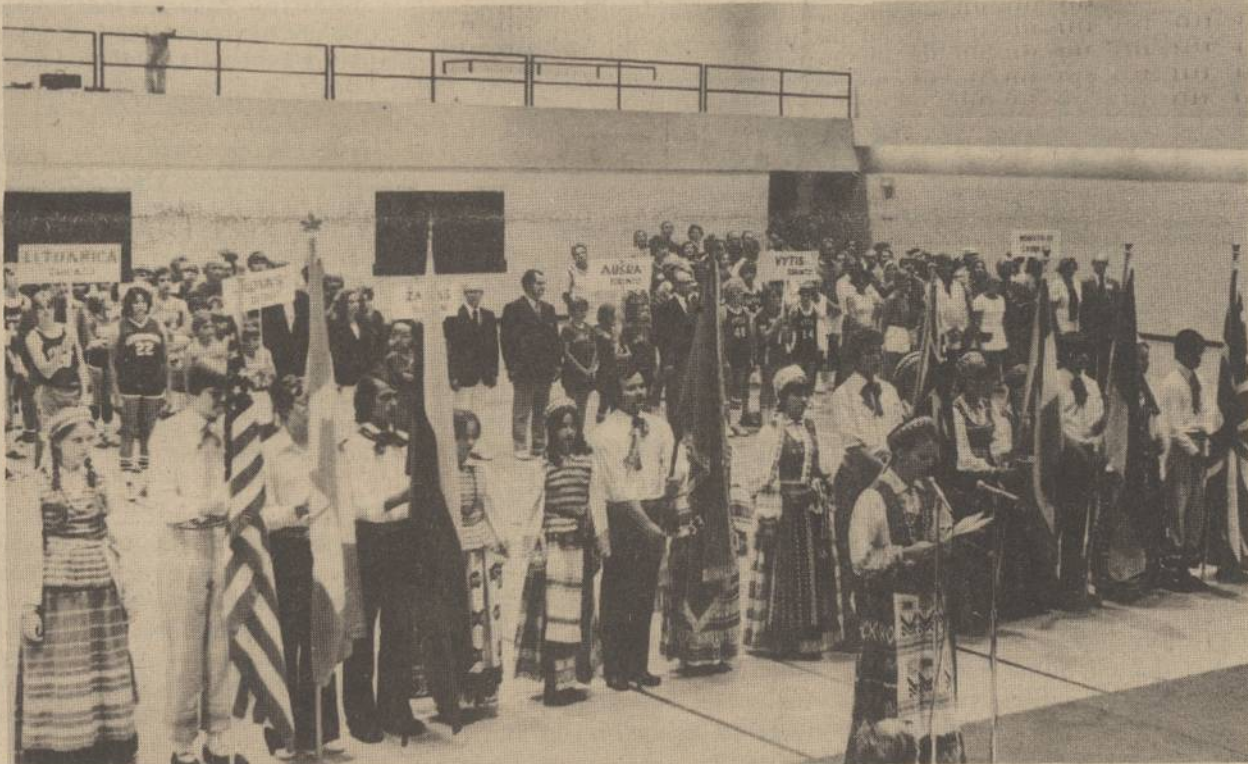
Mašinoje sėdėjo dar vienas pareigūnas, kuris į kryžiaus nešėją metė paniekos žvilgsnius. Po to autoinspektorius tarė:

— Na, ir tempk toliau tą kryžių. Laimingo kelio!

-o-

Šiauliai

1977 birželio 17 M. Jurevičius buvo iškviestas pas tarytoją A. Tručinską, kuris teiravosi, kodėl Jurevičius niekur nedirbąs. Paplk. Baziulis perskaitė oficialų perspėjimą dėl paražtiško gyvenimo būdo ir vertė pasirašyti. Jurevičius pasirašyti atsisakė.

Dalis sporto klubų atstovų Pasaulio Lietuvių Dienų atidaryme birželio 29 Etobicoke stadione. Programai vadovauja G. Ignaitytė. Nuotr. J. Urbono

Prieš 2 metus žemės drebėjimo sunaikintas Kinijos Tangshun miestas ir šiandien dar tebėra lūšnų miestas.

Sovietų Gruzijos ribose esančios autonominės Abkazijos respublikos gyventojai skundžiasi, kad jie yra diskriminuojami, ir pagrasino atsisukti nuo Gruzijos ir prisijungti prie Rusijos respublikos.

Tarptautinės darbo organizacijos pareigūnas rusas Valentin Bukrejev, išaiškintas kaip KGB agentas, iš Ženevos išvyko į Sovietų Sąjungą. Be to, ir kiti 3 JT pareigūnai Vladimir Lobačev, Geli Dneprovskij ir Sergei Ivanko esą KGB agentai.

Laos pareikalavo, kad Prancūzija sumažintų savo ambasados personalą iki 1 diplomato ir 5 tarnautojų. Kiek anksčiau Prancūzija įsakė išvykti 2 Laos ambasados pareigūnams už nedraugišką laikyseną, o Laos išvarė 2 prancūzų diplomatus.

Per š.m. 5 mėnesius didžiausią JAV užsienio prekybos deficitą sudarė ne importuojamas aliejus, bet iš V. Europos ir Japonijos importuojamos mašinos, transporto priemonės ir kitos ten gaminamos prekės.

Prancūzijos padidėjo Bretanijos provincijos ir korsikiečių separatistų vykdomi teroristiniai veiksmai.

VLIKAS — PLB

Vyriausiąs Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas lietuvių tautos amžinyjį siekių vardan 1949 birželio 14 paskelbė Lietuvių Chartą, nustatančią Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pagrindus, kad laisvajam pasauly pasklidę lietuviai sudarytų vieningą ir gyvatingą bendruomenę savo tautos gyvybei, tautinei kultūrai bei tradicijom ir nepriklausomai Lietuvos valstybei išlaikyti. Vadinasi, Lietuvių Charta, be kitų dalykų, įpareigoja lietuvi, kad jis apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę, nes ji yra tautinės kultūros plėtotės ir išlikimo pagrindinė sąlyga.

Betgi šiandieną lietuvis susiduria su kur kas sunkesniu uždaviniu — reikia atgauti iš

Iš Vietnamo į Kiniją atbėgę kiniečiai tvirtina, kad Vietname yra labai įsigalėjęs pareigūnų kyšininkavimas.

Italijoj esančios San Marino respublikos vyriausybė bus sudaryta iš komunistų, socialistų ir kitų kairiųjų partijų koalicijos, išrinkusios į 60 atstovų parlamentą 31 atstovą. 26 atstovus turinti krikščionių demokratų partija liks opozicijoje.

FBI tvirtina, kad Kuba remia JAV veikiančius teroristus.

1977 liepos 19 Jurevičius vėl buvo iškviestas pas tarytoją Tručinską. Iškviestas buvo baramas, kad palaikys ryšį su užsieniu, nes ten perdavęs apie save žinias. Milicijos ar saugumo pareigūnas Milišauskas piketai kalbėjo: "Tave reikia teisti, todėl geriau eik dirbti. Tavo vidus supuvęs. Mažiau eik į bažnyčią ir neturėk reikalų su daktarais".

Po kelių dienų Jurevičius vėl buvo milicijos baramas, kodėl nedirbąs. O šis, kaip ir anksčiau, reikalavo grąžinti jį jo seną darbavietę.

Milicijos pareigūnai, sužinoję, kad Jurevičius dirba zakristijonų Žarėnų bažnyčioje, rugpjūčio 29 pareiškė, kad baudžiamoji byla nutraukta.

Po to dar kelis kartus Jurevičius buvo kviečiamas į miliciją, bet atsisakė nuvykti.

Deltuva (Ukmergės apskr.)

1978 kovo 4 naktį buvo pagrobti visi stacijų paveikslai, esą Deltuvos bažnyčios šventoriuje.

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS
KULTŪRINIO GYVENIMO

— Birželio 7 Vilniaus respublikinėje bibliotekoje iškilmingai paminėta poeto Jono Graičiūno 75-erių metų amžiaus sukaktis. Apie jo kūrybą kalbėjo literatūros kritikai V. Galinis ir P. Bražėnas. Savo kūrinius skaitė jubiliatas, E. Matuzevičius ir V. Skripka. Jiems talkino skaitovai G. Urbonaitė, M. Pastenis ir R. Venckus. Dainavo M. Aleškevičiūtė ir G. Stračkaitytė, joms akomponavo R. Bekionis. Taip pat bibliotekoje atidaryta J. Graičiūno kūrybos paroda, trukusi iki birželio 21. Jonas Graičiūnas gimė 1903 birželio 10 Gruzijoje, Tbilisio mieste. 1907 su tėvais grįžo į Lietuvą. 1925 baigė Panevėžio gimnaziją. Kauno universitete studijavo literatūrą (1925-31). Mokytojas Piliškių ir Kelmės progimnazijose. Po keleto metų, praleistų Sibiro tremtyje, J. Graičiūnas prisiderino prie okupantų primestos politinės linijos ir aktyviai dalyvauja literatūriname gyvenime. Nepriklausomybės laikotarpyje J. Graičiūnas išleido 4 eilėraščių rinkinius: "Karo stovis dąšioj" (1928), "Akių ganymose" (1930), "Pirmoji rinktinė" (1936) ir "Ižas Nemune" (1938). Okupuotoje Lietuvoje tik 1966 išleistas rinkinys "Pėdų estampai". Antras rinkinys — "Saulėlydžio freskos" (1973). Po to išėjo "Vilniaus kontraforsai" (1977). Dabar esąs spaudai parengtas rinkinys "Prie Hipokrenės vermsės". Pokario metais J. Graičiūnas daugiausia reiškėsi vertimais: vertė A. Puškino, M. Lermontovo, A. Gribojedovo, J. Kupalos, F. Šilerio, H. Heinės lyrikos. Išvertė ir gruzinų rašytojo Š. Rustavelio poemą "Karžygs tigro kailiu". Išleista vertimo antroji laida.

Birželio pradžioje Vilniuje buvo surengta tarptautinė tapybos paroda, kurioje dalyvavo Kubos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rytų Vokietijos ir "brolisų" respublikų tapytojai. Lietuvai atstovavo S. Veiverytė, V. Karatajus, A. Savickas, A. Stasiulevičius ir R. Bičiūnas.

Maskvos pantomimos ansambliai vadovauja lietuvis režisierius Giedrius Mackevičius. Birželio pradžioje ansamblis viešėjo Vilniuje: rodė tris vaidinimus.

Gegužės mėnesį Rytų Berlyne, valstybinėje R. Vokietijos bibliotekoje, buvo suruošta Lietuvos knygženklų paroda. Išstatyta per 300 kelių autorių kūrinių. Vietinė vokiečių spauda (Berliner Zeitung) parodą įvertino palankiai.

Birželio 1 į Vilnių gastrolių atvyko Charkovo akademinis teatras. Jo repertuare "tarybinų" rusų ir ukrainiečių autorių pjesės.

Birželio 4 Raudondvarėje įvyko Juozo Naujalio vardo mišrių chorų konkursas. Jame dalyvavo 16 chorų iš kelių rajonų. Buvo svečių net iš Rygos. Konkurse buvo pagerbtas ir komp. J. Naujalis. Išlėmės pradėtos prie jo paminklo. Atsiminimų apie J. Naujalio asmenį ir jo veiklą papasakojo docentė Z. Naujalytė-Didenkienė ir prof. K. Kaveckas. Buvo padainuota J. Naujalio sukurtų dainų. Chorų varžyboms vadovavo K. Kaveckas ir A. Krogertas. Geriausias choras pripažinti: Jonavos azoto trąšų gamyklos choras, vad. D. Jakubonio, Jiezno kultūros namų choras, vad. J. Adamonytės, Panevėžio rajono Paežerio kultūros namų choras, vad. R. Pašinskienės. Premijų už geriausią J. Naujalio dainos atlikimą laimėjo Kapsuko (Marijampolės) kultūros namų choras, vad. V. Jūnevičienės. Spauodoje rašoma, kad gerai pasirodė ir Raudondvario, Naujamiesčio ir Rygos chorai.

Birželio 7-8 Vilniaus sporto rūmuose vyko Lietuvos mokytojų suvažiavimas. Spauodoje rašoma, kad suvažiavime dalyvavo per pusketvirto tūkstančio mokytojų, atstovavusių 50 tūkstančių respublikos mokytojų. "Naujojo" žmogaus ukle-

jime mokytojams skiriamas labai svarbus vaidmuo. Partijos akis visada yra atkreipta į mokyklą ir į mokytoją. Dėl to nenuostabu, kad suvažiavime dalyvavo ir didelis skaičius miestų ir rajonų komunistų partijos sekretorių, vykdomųjų komitetų pirmininkų, komjaunimo vadų ir švietimo įstaigų pareigūnų. Kalbėjo švietimo ministeris A. Rimkus, pagrindinę kalbą pasakė partijos centro komiteto sekretorius L. Šepetys. Kalbėtojai džiaugėsi "tarybinės mokyklos" laimėjimais, įpareigojo mokytojus dar uoliau ugdyti "tarybinį" žmogų. Pavergtam krašte mokytojo profesija yra pati sunkiausia, labiausiai prievartaujama.

1977 pabaigoje išleista, bet skaitytojus pasiekusi tik 1978, literatūros istorikui naudinga knyga "Literatūros panorama '76". Redakcijos žodyje pasiskom: "Literatūros panorama — periodinis, tęstinis leidinys, kurio tikslas — žanrinio principu apžvelgti vienerių metų lietuvių grožinę literatūrą, kritiką bei kai kuriuos meninio vertimo, literatūrinių ryšių klausimus, pateikti reikšmingesnių literatūrinio gyvenimo faktų kroniką". Minima knyga apžvelgia 1976 metų okupuotos Lietuvos literatūrinį gyvenimą. Ją sudarė Arvydas Valionis. Redakcijai minimi: A. Baltrėnas, A. Bernotas, P. Bražėnas, V. Galinis ir V. Martinkus. "Panoramoje" platokai kalbama apie 1976 metų literatūros laureatus: Joną Avyžių, Joną Dovydaitį, Vytautą Bubnį, Bitę Vilimaitytę, Albiną Žukauską, Juozą Grušą, Martyną Vainilaitį ir Joną Lankutį. Sukakčių skyriuje minimi: J. Janonis, B. Sruoga, J. Šimkus, A. Venclova, K. Inčūra, J. Grušas, V. Drazdauskas, A. Jonynas, V. Miliūnas, T. Rostovaitė. 1976 metų beletristikos knygų sintetiškai apžvelgia Stasys Lipskis. Jo apžvalgą papildė atskirų knygų recenzijos: R. Kašauskas, P. Bražėnas, E. Bukelienė, A. Sprindis, G. Adomaitis, A. Zalatorius, V. Sventickas, L. Jacinevičius, J. Sprindytė, V. Kuzmickas. Metinę poezijos apžvalgą duoda doc. Vitas Areška. Atskirų knygų recenzijomis jam talkina: G. Ramoškaitė, J. Mačiukevičius, A. Maldonis, S. Gedas, V. Skripka, A. Jonynas, E. Matuzevičius, A. Miškinis, R. Pakalniškis. Metinę dramos kūrinių apžvalgą duoda Sigita Renčys. Jį papildė A. Guscus, V. Martinkus. Vaikų literatūros apžvalgą duoda Vincas Auryla. Jį papildė A. Dabulskis, V. Dautartas. Kritikos apžvalgą duoda Kęstutis Nastopka. Apie atskirus kritikos veikalus rašo: V. Galinis, A. Samulionis, I. Aleksaitė, V. Zoborskaitė, A. Bieliauskas, S.T. Lipskis, L. Lisenkaitė, A. Jonynas, V. Radaitis. Apie vertimų meną kalba V. Petrauskas, J. Judelevičius. Daugumas knygų straipsnių ir recenzijų surankiota iš periodinės spaudos. Yra keli straipsniai ir apie literatūrinius ryšius. Plačiau liečiami ryšiai su rusų ir latvių rašytojais. Keliose knygose vietose yra įterpta rašytojų ir kritikų pasisakymų principiniai kūrybos klausimai. Gale pridėta plati literatūros gyvenimo kronika, paskirstyta atskirais mėnesiais. Duodama ir atskirų žanrų bibliografijos, tik ji nepilna, lyg nukandžiota — be, leidyklų vardo ir išleidimo vietos, be datų. Smilkalais partijai reikia laikyti ir pradžioje knygų išspausdintus L. Brežnevo ir P. Griškevičiaus pasisakymus apie literatūros pareigas komunizmo statybai. Redaktoriams galima prikišti sistemingumo stoką medžiagai parenkant ir ją grupuojant. Savaimė suprantama, kad vertinimai daromi marksininiu metodu, bet metinė apžvalga, sutelkta į vieną knygą, literatūros istorijai yra labai praver-

1977 Lietuvoje buvo išleistas Vilniaus universiteto dėstytojo kalbininko Arnoldo Piroč-

(nukelta į 4 psl.)

OKUPANTŲ KOLABORANTAI KITUR NĖ NEIEŠKOMI

Žydų klausimu Darbininko Nr. 24 išspausdintas straipsnis "Kur filmo pradžia?" susilaukė gyvo skaitytojų dėmesio. Klausimą palaikant gyvą, persispausdiname iš Draugo dienraščio 1978 birželio 23 vedamąjį straipsnį "Kolaborantų klausimą besvarsant". (Red.)

-o-

Žydai yra gabi tauta. Jie yra davę pasauliui daug gerų mokslininkų, rašytojų, laikraštinių, gydytojų, ekonomistų, profesorų, finansininkų, politikų, muzikų, dailininkų ir daugelio kitų specialybių žmonių. Laisvoje Lietuvoje, kur visiems buvo pilna laisvė reikštis pagal savo sugebėjimus, įvairiose šiose srityse buvo daug iškilusių ir žydų. Ministeriais žydų reikalams yra buvę J. Vigodskis, M. Soloveičikas, B. Friedmanas, S. Rozenbaumas. N. Rachmilevičius yra buvęs Lietuvos Tarybos narys, o kurį laiką jis buvo Lietuvos prekybos ir pramonės viceministeris. J. Robinzonas buvo Lietuvos seimų narys ir nuo 1931 m. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje teisių patarėjas. Kauno viceburmistru yra buvęs Roginskis. Lietuvos universitete buvo profesorius žydų, kaip S. Belickinas. I. Kisinas išleido lietuvių literatūros antologiją ir paruošė lietuviškų knygų sisteminį katalogą. N. Šapira buvo universiteto docentas. Vieną iš geriausių knygų Klaipeidos klausimu parašė žydų R. Vafonokas. Logos žurnale bendradarbiavo žydas filosofas J. Donskis. Plačiai reikšėsi psichologas V. Lazersonas. Žinomi Lietuvos žydai dailininkai Arbit Blatas, Soutine, Lipchitz, Zorach ir kt.

Garsėjo žydas operos koncertmeisteris ir dirigentas L. Hofmekleris bei smuikinkas H. Hofmekleris, violončelistas Berkovičius, vilnietis žydas smuikinkas Chafezas. Buvo daug ir kitų žydų Lietuvoje, pasižymėjusių įvairiose srityse, nes jie turėjo pilną galimybę išvystyti savo talentus ir laisvai pasireikšti. Lietuvoje žydai turėjo savo religinę ir kultūrinę autonomiją, ekonominę laisvę, teisingą lygybę.

-o-

Paskutiniu metu žydai JAV-se uoliau suskato ieškoti karo kriminalistų tarp įvairių ateivių iš Europos, taigi ir tarp lietuvių. Kas yra kaltas, ar jis būtų lietuvis ar amerikietis, turi atsakyti prieš teisingumo įstaigas. Bet nepakaltinamumo privilegija neturi būti skirta nė žydams. Užsidegusieji nusikaltusių ieškoti žydai galėtų pasidairyti ir savo tarpe tokių, kurie bendradarbiavo su naciais ir kurie ypač daug darbavosi su kitos diktatūros nėsėjais — bolševikais.

Suminėkime eilę pavardžių ir faktų. Dr. P. Vileišis paskelbė, kad Demko, Finkelstein buvo "inkvizitoriai, pasižymėję nekaltų žmonių kankinimais". Bolševikų okupacijos metu Lietuvos komunistų partijos centri-

nime komitete buvo Meškus ir Maiminas. Kvotose, tardymuose savo žiaurumu pasižymėjo žydas Eusiejus Rozanskas, 1921 m. iš Rusijos atsiųstas į Lietuvą. Masinio lietuvių areštavimo naktį Kaune lietuviai buvo suiminėjami Rozansko pasirašytu įsakymu. Rašydamas atsakymą "Anti-Defamation League of B'nai B'rith" Juozas Šalna JAV lietuvių spaudoje priminė, kad pirmose Lietuvos komunistų partijos eilėse buvo žydų veikėjai Adomas-Meskupas, Berelis Fridmanas-Latvis, Hirša Zimanas, Maiminas, Plakeninas, Chodosaitė, Šausas, Raudanskis, Epšteinas, Dembovskis, Ickas Gurvičius, Ch. Lismanas, J. Stokliskis, Joffe, B. Ramanauskas ir daug kitų, kurie talkino Maskvos okupantams Lietuvoje.

Tarp NKVD pionierių Lietuvoje buvo žydai Dembo, Finkelsteinas, Olia Komodaitė, E. Razauskas, E. Rogorskis, A. Slavin, L. Todesas. Operatyvinio skyriaus darbuotojų tarpe buvo žydai Dubianskis, Miša Eigel, Geigelsonas, Jokubas Gensas, Gersfeldas, Miša Ickovičius, Kaganas, Kaplanas, Koriskis, Laudmanas (sūnus), Mauša Levinas, Markyras, Prensks Linskas, Joselis Švercas, Volfonas, Zamberblatas. Jie dalyvavo 1940 liepos 11-12 areštuojant apie 1,600 lietuvių visuomenės veikėjų.

Kauno NKVD operatyvinio skyriaus darbuotojų sudėtyje buvo apie 50 proc. rusų, apie 40 proc. žydų ir apie 10 proc. lietuvių. Chaimas Alperovičius okupantų buvo pastatytas pramonės viceministeriu, dr. Koganas — Sveikatos ministeriu, Elja Bilevičius — Maisto Pramonės I-jo komisariato komisaru, Adomas Meskupas — Lietuvos žemės ūkio tvarkytoju, Epšteinas — Lietūkio direktorium, J. Štromas — Paramos vyr. direktorium, Blochaitė, Salanskis, Zimanas — padaryti Lietuvos aukšč. teismo teisėjais, Joffe — Lietuvos prokuratūros vyr. kadru, viršniaus viršininku, Stokliskis — Marijampolės apygardos teismo prokuroru. Aukščiausioje Lietuvos prokuratūroje iš 5 prokurorų 4 buvo bolševikų pastatyti žydai. Jie sprendė daugelio lietuvių gyvybę ir mirtį.

Lisauskas okupantų bolševikų paskirtas vyriausiu tardytoju, Šausas — Eltos direktorium, Zimanas — Tiesos redaktorium, Dembo padarytas Lietuvos cukraus komisaru, Kaganas Lietūkio naftos skyriaus viršininku, Kotonas — Maisto inspektorium, Šeinas — paskirtas kavos fabriko direktorium, Šmitas Išeris — Miškų pramonės komisariato spec. skyriaus viršininku, Ratneris — Lino kadru skyriaus viršininku, Rafas — prekybos komiteto kadru skyriaus viršininku.

-o-

Okupuotos Lietuvos pagrindinių laikraščių "Tiesos" ir "Tarybų Lietuvos" redakcijose dirbo žydai Zimanas, Šausas, Friedmanas, Meskupas, Judas Messe,

Braunas, Ose Kaplanas, Kleviskis, Kravetas, Leiba Maskevičius, Pitleris, Rozenbliumas, Solominas, Šakovas, Spitalnikas, Šeimanas, Veintraubas, Vicas, Volfas ir kiti.

Propagandoj aktyviai veikė Jokūbas Chotonas, Chonė Rubinas ir kt. Kauno radiofono politinis komisaras buvo Kaplanas, radiofono bendradarbis — taip pat žydas Lubeckis.

Okupuotos Lietuvos kariuomenėn buvo paskirti politiniai vadovai žydai Meir Chaimovič, Mordechei Goldman, Mauša Gold, Chaim Monkevič, David Rest, Osia Raplan, Josif Levinson, Icik Bikovski, Leiba Zamcman, Bencijon Curvič, H. Mendelevič, Icik Šapiro, Peisach Gantovnik, Noj Raplan, Elija Gertner, Naum Krupenik, Leja Rozenberg, Dimitrij Gelpem, Arijas Rozenberg, David Levinstein ir kt.

Tarp palydovų tremtinių ešelonų, vežamų į Sibirą, buvo gera

Kam skirtina Nobelio taikos premija?

Grupė Jungtinių Amerikos Valstybių senatorių, su senatorium Jacksonu priešaky, pasiūlė šių metų Nobelio taikos premiją paskirti Sovietų Sąjungoj ir jos valdomuose kraštuose veikiančiom Helsinkio nutarimam remti visuomeninė grupė. Amerikiečių respublikonų ir demokratų senatorių grupė paragino krašto senatą paremti šią kandidatūrą.

Už Nobelio taikos premijos paskyrimą visuomeninė grupė, kovojančiom už pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimą Sovietų Sąjungoj ir jos valdomuose kraštuose, taip

palis Kauno žydų. Amerikos Lietuvių Tarybos archyvuose yra Kersteno komisijos surinkti liudijimai. Juose pažymima, kaip Utenos — Zarasų apskrityse patriotus lietuvius areštavo, kankindami tardė okupantų bolševikų pareigūnai — vykd. kom. pirm. Majewskis, prof. sąj. virš. Levinas Gordonas, milicijos oper. įgaliot. Kacerginski, kiti pareigūnai — Kaganas, Rozenbergienė. Jurbarke veikė Joffe. Kretingoje lietuvių sekė ir okupantams žinias teikė NKVD tarnautojas Irma Šeras. Osvaldą Šadvytį lietuvių patriotą, areštavo Beras Mauša Perskis.

Taigi Lietuvoje buvo gana gausiai Maskvos tironijos — bolševikų kolaborantų žydų. Kai dabar žydai taip susirūpino ieškoti kolaborantų, gal susidomėtų ir paieškotų tironijos kolaborantų ir iš savo tarpo.

J. Pr.

pat pasisakė Norvegijos, Belgijos ir Didžiosios Britanijos parlamentarų grupės, kviesdamos savo kraštų parlamentus paremti jų pasiūlymą. Pasiūlymui jau pritarė kai kurie Jungtinių Amerikos Valstybių kongreso komisijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais nariai.

Praejusį metų Nobelio taikos premija buvo paskirta lygiomis dviem moterų Airijoj įsteigtam sąjūdžiui kovai už taikos atstatymą Airijoj ir tarptautinei Amnesity International organizacijai, besirūpinančiai politinių ir sąžinės belaisvių likimu ir jų teisių apsaugojimu pasauly.

Iš Lietuvos K. B. Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Adutiškis (Švenčionių raj.)

1977 spalio 15 Adutiškio klebonas kun. B. Laurinavičius pasiuntė TSRS ATP pirmininkui ir KP generaliniam sekretoriui L. Brežnevui pareiškimą — atvirą laišką, apimančį 73 didelio formato puslapius. Dalis atvirame laiške minimų faktų buvo paskelbti ir "LKB Kronikoje".

-o-

Tarybų Lietuvos informacija labai dažnai būna tendencinga ir klaidinga: viena parodo iškreiptą Lietuvos praeitį, o kita — šmeižia Katalikų Bažnyčią, jos kunigus ir tikinčiuosius...

Kažkodėl garbinga Lietuvos praeitis tarybiniais laikais slepiama. Abiturientai, gavę brandos atestatus, apie ją beveik nieko nežino... Šiandien nutylima, kad Lietuvos valdovai buvo narsūs, pajėgūs ir sugebėdavo sudrausti plėšrius savo kaimynus. Nutylima gražiausia jų būdo savybė: jie niekada neversdavo kitataučių asimiliuoti — mokytis svetimos kalbos, kaip kad daroma šiandien...

-o-

JAV valstybės sekretorius Cyrus Vance ir žmona, jų rengto priėmimo valstybės departamente proga, sveikinasi su Lietuvos atstovu dr. S.A. Bačkiu ir jo žmona. Pristato ambasadorius Rockwell, protokolo šefo pavaduotojas.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New York office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamtotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurjas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimą pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintide, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-2554th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paruošė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
JEI ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA —
GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(išvykimo datos)

1 savaitei:

Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:

Rugpjūčio 3, 18

Gruodžio 19, 22

**SPECIALI KELIONĖ
RUGPJŪČIO 11 —
DEVYNIOM DIENOM 993 DOL.**

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

**2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300**

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Redakcija (212) 827-1352
Administ. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuotūra • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Pavergtieji šaukiasi

Nors daug kariauta dėl tautų laisvės, nors ir dabar visur skelbiama kūrų apsisprendimo ir laisvės šūkiai, bet ir šiandien vergijai neišnyko iš pasaulio. Priešingai! Ji didėja. Pavergiamos naujos tautos, pavergiamos tik vienos ideologijos — bolševikinio komunizmo. Kokią priešiną — jis pats skelbią tautas išlaisvinąs, o tikrumoje — jas pavergia, nes neduoda žmogui nei spaudos, nei religijos, nei žodžio laisvės. Žmonės negali pasirinkti sau valdymo formos. Viskas yra primesta vienos komunistinės partijos.

Pasaulis yra linkęs užmiršti tas pavergtas tautas ir jas nurašyti į nuostolius. Ir tai gal jau būtų atsitikę, jei ne Amerika. Amerika susideda iš įvairių tautų žmonių, kurie emė ir prisiminė savo tėvynę ar savo tėvų tėvynę. Emė kalbėti, kad tie kraštai pavergti. Taip Amerikos prezidentas Eisenhoweris prieš 20 metų paskelbė Pavergtų Tautų savaitę. Ir ši savaitė visada minima liepos mėnesio vidury.

Sovietams labai nepatiko ir nepatinka toks elgesys — priminti pavergtas tautas. Jie patys visą laiką teigia, kokios tautos laimingos, patekę į Maskvos komunistinę globą. Taip kalba ir vienas kitas apakėlis, kuris Lietuvoje nemato tikrovės, o tik laimingą gyvenimą.

Pavergtų Tautų savaitę visiems primena realią padėtį, kas šiuo metu yra. Yra daug dar pavergtų tautų, kurios neturi progos pažinti laisvę. Vienos jų labiau prie Maskvos prižiūros, kitos — mažiau.

New Yorke išdalytuose Pavergtų Tautų savaitės lapeliuose randame suminėtas šias tautas: Albanija, Armenija, Azerbeidžianas, Bulgarija, Gudija, Kinija, Kazokija, Krotija, Čekija, Estija, R. Vokietija, Gruzija, Vengrija, Idel-Ural, Kerelija, Latvija, Lietuva, Mongolija, Š. Kaukazas, Š. Korėja, Lenkija, Rumunija, Ser-

bia, Slovakija, Slovenija, Tietas, Turkestanas, Ukraina, Laos, Cambodija ir Vietnamas. Viso yra per 30 tautų, kurios laukia savo išsivadavimo.

Koks tai ilgas sąrašas. Bet tas sąrašas nuolat didėja. Kas darosi Afrikoje? Visom priemonėm ten stengiamasi pavergti naujas besisikuriančias valstybes.

Kas belieka daryti? Pasiūduoti? Užmiršti pavergtuosius ir patiems ramiai ir socialiai gyventi? Taip ir būtų gal atsitikę, bet iš ten, iš anapus uždangų, atėjo aimanos, pagalbos šauksmai. Pavergtieji šaukėsi pagalbos.

Tai ir paskatino žmones jungtis į vieną, rengti protesto mitingus, reikalavimus, kad ir kitos tautos būtų laisvos. Amerika labiausiai pasižymėjo šioje aktyvioje kovoje. Ji drįso ir drįsta pasakyti, kad dar yra žmogus ir tautos pavergtos. Todėl Sovietų Sąjunga labiausiai ir nori nugalėti Ameriką. Ją stengiasi pirma palaužti iš vidaus, stengiasi palaužti moralę ir tautų supratimą iš vidaus. Ką tauta bus ištižus, jiems bus lengviau su ja susidoroti.

Bet visi dorieji žmonės, visi patriotai turi stoti ir ginti Ameriką, kad ji būtų sveika, galinga ir drąsi, visur ir visada užstoti ir ginti nuskriaustuosius. Visi turi kalbėti ir šaukti šaukti, kad ten yra žmogus pavergtas. Reikia rašyti į amerikiečių spaudą, rašyti kongreso atstovams, senatoriams, reikia visur ir visada priminti persekiojimus, kas ten dedasi. Reikia šaukti visom išgalėm, nes tik tokiu būdu bus lengvinamos pavergtųjų grandinės ir priartinama laisvė.

Netolima mūsų praeitis parodė, kad šaukdami mes daug ko pasiekėme.

Kviečiame dalyvauti Pavergtų Tautų minėjimuose, paraduose. Kviečiame ir taip nelaukti, o šaukti, nepalikti pasmerktųjų tyloje.

Pereitame Darbininko numerį suglaustai buvo apžvelgta Pasaulio Lietuvių Dienų, įvykusių birželio 26 — liepos 4 Toronte, eiga. Artimiausiose numeriuose bandysime skaitytojus išsamiau supažindinti su šiais, lietuviškoji išeivijai ne taip jau dažnai pasitaikančiais, įvykiais.

Oficialus Pasaulio Lietuvių Dienų atidarymas vyko Etobicoke Olympium sporto salėje. Susirinko apie 2000 žiūrovų. Iškilmingas paradas pradėtas 7:45 val. vak. Pirmiausia buvo nešamos 8 vėliavos, žygiavo dainų šventės atstovai, sportininkai veteranai ir šių dienų sportininkai: Australijos gausi grupė, Los Angeles Banga, Bostonas, Chicagos Lituanica, Detroito Kovas, Clevelando Žaibas, Toronto Aušra, Toronto Vytis, tenisistų grupė, mokytojų studijų savaitės dalyviai. Mokytojų kursų gausiai grupei vadovavo LB Švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis.

Sportininkų grupės buvo nevienodos savo gausumu. Kai kuriom atstovavo vos trys žaidėjai. Nenuostabu, nes tuo pačiu metu kitose salėse dar vyko rungtynės, o taip pat apie 500 jaunuolių buvo išplaukę laivu ekskursijon po Ontario ežerą.

Programos vadovei Gražinai Ignaitytei pakvietus, pirmas sveikino Etobicoke burmistras Flynn. Po Kanados himno, PLB pirm. Br. Nainys oficialiai atidarė šias Pasaulio Lietuvių Dienas.

Kai kurios sporto rungtynės jau vyko nuo antradienio, birželio 27, ryto ir rungtynių rezultatai buvo skelbiami ant šios sa-

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

lės sienų iškabintų lentelių. Apie krepšinio, tinklinio, šachmatų ir kai kurių kitų šakų rungtynių eigą spausdiname pranešimą sporto skyriuje šiame Darbininko numery. Apie kitas rungtynes — vėliau.

Po Br. Nainio kalbėjo Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas. Entuziastingai jis priminė, kad Lietuvos laisvinimo jėgos ne mažėja, bet stiprėja. Jis pabrėžė, kad mūsų laisvės kovą stebi ne vien tik mūsų priešai ir draugai, bet taip pat ir pavergtieji broliai ir seserys Lietuvoje.

Senatorius ir daugiakultūrės Kanados tarybos pirm. P. Bosa sveikino lietuviškos veiklos netrūko. Žinoma, netrūko ir lietuvių dalyvių visose salėse.

Prisikėlimo parapijos, kuriai vadovauja lietuviai pranciškonai, salėj vyko tautinis karavanas "Vilnius". Nors čia lankėsi ir kitataučiai svečiai, buvo gausu ir lietuvių.

Netoli Lietuvių namų esančioj Westpark Secondary School salėj vyko Melbourne Dainos Sambūrio choro koncertas. Choriui puikiai vadovauja Danutė Levickienė.

Pačiuose Lietuvių Namuose vyko masiškas lietuvių susibūrimas — sportininkų susipažinimo vakaras. Nors Lietuvių Namuose yra kelios erdvi salės, bet lietuviško jaunimo buvo daugiau, jau negu patalpos pajė-

Sugiedojus Lietuvos himną, išneštos vėliavos ir išėjo parada dalyviai.

Mokytojų studijos

Sportininkam sportuojant ir rungtintis įvairiose salėse ir aikštėse, Royal York viešbuty vyko liuanistinių mokyklų mokytojų studijų dienos. Dalyvavo 83 atstovai iš 9 valstybių. Apie šias mokytojų studijų dienas išsamiau Darbininko skaitytojams parašyti pažadėjo JAV rytinio pakraščio liuanistinių mokyklų inspektorius ir liuanistinio švietimo-nuosirdus puoselėtojas Antanas Masionis.

Parodos atidarymas

Kaip kitomis dienomis, taip pat ir birželio 30, penktadienio vakarą, lietuviškos veiklos netrūko. Žinoma, netrūko ir lietuvių dalyvių visose salėse.

Prisikėlimo parapijos, kuriai vadovauja lietuviai pranciškonai, salėj vyko tautinis karavanas "Vilnius". Nors čia lankėsi ir kitataučiai svečiai, buvo gausu ir lietuvių.

Netoli Lietuvių namų esančioj Westpark Secondary School salėj vyko Melbourne Dainos Sambūrio choro koncertas. Choriui puikiai vadovauja Danutė Levickienė.

Pačiuose Lietuvių Namuose vyko masiškas lietuvių susibūrimas — sportininkų susipažinimo vakaras. Nors Lietuvių Namuose yra kelios erdvi salės, bet lietuviško jaunimo buvo daugiau, jau negu patalpos pajė-

gė priimti. Net gaisrininkam teko įsikisti, kad išvengus nelaimių.

PLB seimo atstovams ir organizacijų bei visuomenės veikėjams susipažinimo vakaras vyko Royal York viešbuty. Šį vakarą atidarė PLB seimo rengimo komiteto pirm. dr. J. Sungaila ir pakvietė visus į gretimą salę oficialiai patidaryti lietuvių dailės parodos.

Pasaulio Lietuvių Dienų metu Royal York viešbuty įvykusią Kanadoj gyvenančių ar gyvenusių lietuvių dailininkų kūrinių parodą suorganizavo Jurgis Račkus. Vertinimo komisijoj dalyvavo ir Walter Sunahara iš Ontario Arts Council.

Su dailės kūrinių dalyvavo: R. Astrauskas, R. Bukauskas, V. Bričkus, I. Mickūnas, L. Nakrošius, J. Račkus, V. Remeika, J. Stonkus, D. Stončiūtė-Kuolienė, O. Tamašauskas, A. Tamošaitis, A. Tamošaitienė, T. Valius, S. Valiūnas, A. Vekteris, R. Žiūraitis, A. Zubas. Iš viso išstatyta 30 kūrinių.

Su skulptūros kūrinių dalyvavo Dagys, P. Baltuonis, V. Balsys, E. Žebrauskaitė-Weir. Iš viso išstatyta 5 skulptūros.

Premijas laimėjo: R. Astrauskas už aliejaus darbą "Vairuotojas", Irena Mickūnas už akvarelę "Tulum", Otis Tamašauskas už grafiką "Chiefs".

Garbės pažymėjimai įteikti Dagui už skulptūrą "Paleisk mane" ir Jurgiui Račkui už litografiją "Kalnai ir bangos".

Svečiai, apžiūrėję parodą, grįžo į erdvią salę, kur seimo atstovams ir kitiems svečiams valdžia surengė Toronto miesto vaidžia. Pasaulio Lietuvių Dienų JAV Finansų Komiteto pirmininkas Aleksandras Vakselis dr. J. Sungailai, PLB seimo ir Dainų Šventės rengimo komiteto pirmininkui įteikė 27,480,65 dol. čekį. Kadangi aukos iš įvairių JAV vietų dar tebeplaukia, tikimasi, kad prie Pasaulio Lietuvių Dienų išlaidų sumažinimo JAV lietuvių bus dar prisidėta.

(Bus daugiau)

Kornelijus Bučmys

— Prel. dr. Joną Avižą, Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorių, buvo ištikęs širdies priepuolis. Dabar sveikata pagerėjo. Birželio 11 suėjo 40 metų, kai prel. J. Aviža buvo išventintas kunigu.

Pasaulio Lietuvių Dienų oficialiame atidaryme birželio 29 Etobicoke stadijone sportininkų priesaiką skaito E. Punkrys. Už jo — įvairių sporto klubų atstovai. Nuotr. J. Urbono

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

16

Iš pradžių plepėjau tik aš vienas, kaip skynėm obuolius, kaip, įlipusi į viršūnę, pamačiau ją atbėgančią, kaip mieste žaisdavau kieme su būriu vaikų, o čia teturui tik senelį ir senelę. Bet jie geri ir man niekada nenusibosta.

Po gero laiko emė įsitraukti į kalbą ir ji. Tada ir pasakė, kad motina vis sakydavo: "Jeigu tik pamatytum, kad vokiečiai mane ima, bėk į mišką ir nesustok." Vėliau sakydavo: "Bėk pas Saliamutę. Ji taip paslėps, kad niekas neras." Paskum, kai su Saliamute eidavo grybauti ar rėšutauti, ji išsivedė per mišką ir parodė, kur gyvena. Kai išgirdo, kad vokiečiai kieme šūkiauja, ir kai pro plyšį pamatė, kad vokiečiai motiną muša, ji per kitas duris išlėkė tiesiai į mišką. Norėjo pas Saliamutę, bet nepataikė.

Žinau, kad ji tą pasakė ne iš karto, gal net ne tą pačią dieną. Viską pabarstė daugybe trupinių, bet jie man per daug šnekejimų susiliejė į vieną monologą, griežtai aprėmintą pavelslį, kuris, metams pro šalį

bėgant, vis labiau traukėsi skaudaus liūdnumo nuotaika, kol, jau visiškai į metus suėjusiai ir belaukiančiai pirmo kūdikio, žaibu persmeigė visą nuo viršugalvio ligi pat kojų padų: kaip žmogus gali žmogui į tokią baimę įvaryti, kad motina moko vaiką ne prie jos glaustis, bet lėkti ko toliausiai ir slėptis pas svetimus?

-o-

Senelis grįžo gerokai pritemus. Senelė su Saliamute jau buvo pradėjusios rūpintis, kad ir tas nebūtų kur galvos iškisęs. Grįžęs parnešė tikras žinias, bet gerumo jose nebuvo nė lašo. Vainiuose rado tikrai viršaitį.

— Tai jau girdėjai? — pamatęs ateinantį senelį, paklausė viršaitis.

— Ką reikėjo girdėti? — savo rėžtu atsakė senelis.

— Kai pamačiau ateinantį, pamaniau, kad žinai.

— Atėjau paprašyti eiguļ, gal leistų išvartų pasirinkti. Namie darbus apsisumdžiau, oras pagerėjo, galėčiau koki vežimą kitą pasirinkti, kol sniegas iškris,

— ant greitųjų sumetė pasiteisinti.

— Būsi pasivėlinęs. Eiguļio nebėr.

— Kas atsitiko? Numirė? — nustebė senelis.

— Kas gali žinoti, gal jau ir numirė. Per sudužymą net akių nebebuvo matyti.

Išbėgau. Net ant tvoros pasilipusi pasidairiau. Visos pamiškės buvo tuščios. Ir laukuose vokiečių niekur nebuvo matyti.

Kai grįžau su tokia žinia, jie jau šnekėjo, ką reikės daryti su Rivele. Saliamutė norėjo vestis pas save. Taip, sakė, būtų gal ir geriausiai. Per vasarą juodvi pas eiguļius gerai susipažino ir susiprato, o mes buvom svetimi. Ji mergaitę išsivedavo parėšutauti ir pagrybauti. Vien žiūrėjo, kad žmonių nesutiktų. Tik kaip, parsivedusi į nesavą namą, tu ją nuo nereikalingų akių išsaugosi. Dar nežinia, ar Liaudai net į savo trobą įsileistų. Šiaip jie žmonės labai geri, bet, kai sužinotų, kad žydaitę parsiveda... Gal ir nieko, o gal ir pabijotų nelaimės ant savo galvų užsitraukti. Ilgai pašnekėję, susitarė palaikyti pas mus ir pasidairyti, kaip bus toliau.

Senelis mums paliko subaigti nešti obuolius, o pats, kaip vokiečiams buvo pažadėjęs, išsirengė į mišką. Sakė paeisįs ir ligi Vainių. Gal vokiečiai motinos nepaėmė, kad ko kito buvo užėję, gal tie patys, kur čia buvo. Motina gal iš galvos kraus-

tosi, pabėgusios mergaitės nebesurasdama.

Norėjau eiti ir aš kartu. Man patikdavo suseneliu vaikščioti po mišką. Rasdavom grybų. Ir aš jau pradėjau pažinti, kuriuos galima imti ir kuriuos palikti. Užtikdavom dar ir vieną kitą nespėjusį nubirti riešutą. Tokį geltoną ir labai skanų.

Šį sykį manęs neėmė. Sakė eisiąs greitai ir toli. Jeigu pas Vainius nieko nesužinosi, gal paskusiąs net ligi miestelio.

Tu pabūk su viešnia. Tik nesivesk į kiemą, kad kas nepamatytų. Abi pabūkit vidų. Obuolius sunė senelė su Saliamute, o judvi prasimanykit ką nors kitą. Gerai? — paklausė, glostydamas man galvą.

Kaip galėjau seneliui priešintis. Pasilikau. Jos išėjo nešti obuolių, aš pasitraukiau Rivelę prie lango, ir gerą galą abi tylėjom, žiūrėdamos, ką moteris lauke veikia.

Ar tas žmogus ras mano mamą? — labai tyliai paklausė Rivelę.

— Nežinau, — atsakiau ir, susisamatinusi savo atsakymo, greitai pridėjau: — Greičiausiai rās. Mano senelis labai gudrus. Jeigu ką pradedą daryti, tikrai padaro. Jeigu šiandien ir neparsives, tai sužinos, kur yra. Tada nueisim, pavogsim ir paslėpsim.

Mieste aš žinau tokį rūšį, kurio niekas, niekas neras. Rimas irgi žino tą vietą, bet niekam nesako, kur ji yra. Niekas ir nežino, kad

tokia vieta yra. Tik Rimas ir aš. Tik mudu težinom.

Seneliui viskas buvo aišku, bet jis vis tiek klausė:

— Plėšikai užpuolė?

— Kad būtų plėšikai, bent žinotum, kaip yra.

Ir tada papasakojo, kaip į miestelį atvažiavę vokiečiai liepė parodyti kelią pas Vainius. Viršaitis tuoj sumetė, kad čia ne gero vedami, tai dingstimi, kad bėga pašaukti žmogaus, kuris galėtų pavesti, išėjo į kitą kambariuką, šeimininkei liepė pasiūsti su dviračiu berniuką į spėti eiguļio, o pats sugrįžo į vidų pagaišinti. Net butelį kondamams man galvą.

Su trim būtų buvę lengviau susišnekėti. Jie net susėdė, ir atrodė, kad nesiskubins kelti. Bet kėtvirtas ne iš vietos. Kai pasakė, kad kelio parodyti po kokių penkių, gal dešimt minučių ateis policininkas, jis tuoj griebė viršaitį ir liepė pačiam klūti. Tas mėgino teisintis, kad turi daug darbo, kurį turi šiandien pat padaryti. Ir ne sau, bet karinei vokiečių valdžiai. Nuo to vokiečiai visiškai pasiuto. Griebęs už pakarpas, išstūmė pro duris ir įgrūdė į mašiną. Net švarko nei kepurės neleido pasiimti.

Toks pasiutęs užgulusias viršaitį visiškai suglumino. Tik, kai netoli miško pasivijo su dviračiu skubantį berniuką, galvon toptelėjo, kad galėjo vesti aplink, vieškeliais. Gal tada ber-

niukas ir būtų spėjęs. Dabar nebebuvo jokios vilties. Pats viršaitis net nenujautė, ko jie taip pas tą eiguļį užsidedę, bet suprato, kad ne geru.

Dar buvo menkas vilties trupinėlis, kad mašina gali miško kelyje užklumti. Tada mėgintų sakyti, kad reikia grįžti ir ieškoti geresnio kelio. Žinoma, už tą galėtų jam pačiam klūti, bet kaip žmogų gelbėti pats nerizikuodamas.

Kai keltis emė vis labiau tižti, jis tam, kur lietuviškai kalbėjo, emė sakyti, ar ne geriau būtų apsigręžti ir važiuoti aplinkui geresniu keliu, nes čia gali užklumti. Vokietis tik nusijuokė. Tos mašinos esą padarytos tokiems keliams. Ir tikrai išlėkė, išmaurojo per visus dumblynus. Kaip velniai sielų gaudyti.

Pasitaikė, kad Giršienė buvo lauke, paėjusi kiek nuo trobų. Pamačiusi mašiną, susimetė bėgti atgal. Bet kur tu nuo automobilio išbėgsi. Tas pasiūčiausias tuoj išsoko iš mašinos ir pasigriebė bėbėgančią už plaukų. Neklausė nė vardo, lyg būtų pažinęs.

Moteriškė stovėjo akis išplėtusi, o vokiečiai šaukė:

"Jude! Jude! Girsą?" atsiskę į viršaitį, klausė.

Moteris visiškai buvo žado netekusi. Viršaitis irgi apsimetė nesuprantas.

"Ko jis nori?" paklausė tą, kur šnekėjo lietuviškai.

(Bus daugiau)

Kennebunkporto šv. Antano vienuolynui ir sodybai — 30 metų

3 —

Sėdime po senaisiais ažuolais ir klausomės vasaros, klausomės praeities. Girdime vienuolių giesmes ir varpelį, kuris kelia maldai, mąstymam, darbui. O darbo daug. Nori šią aplinkumą pakeisti — sukrėsti. Tad, įžengę į namus, šokių salę pakeitė koplyčia, vestibulys, kur tarnai priiminėdavo atvykstančius, pastatė Šv. Antano šventovę — koplyčią. Šią koplyčią įrengė 1952.

Nuo šių metų suskubę ėmė statyti, į sodybos gražią egzotišką gamtą įnešti grynai krikščionišką lietuvišką architektūrą.

Tuo keliu žengti padarėsi tas lietuviškas kryžius. Jis susilaukė didelio pasisekimo turistų tarpe. Visų dėmesį kreipė ir lietuvių dailininkų sukurti vitražai. Tai ir liudijo, jei toliau plečiama statyba, reikia kvieisti lietuvius menininkus.

Lietuvių dailininkų kūryba daugiau duos individualaus braižo kūriniams. Tie kūriniai bus žymiai vertingesni, nei tie, kuriuos čia gamina bažnyčių dekoravimo bendrovės, gamina serijom iš bendrų modelių. Tie kūriniai nustoja savo individualybės, savo autentiškumo, nuostoją ir savo meninės vertės.

Laimingų būdų statytojai ir sumanytojai nenuėjo į amerikiečių bažnytinio meno bendroves. Jei būtų taip atsitikę, tai Kennebunkporto šiandien kaip ir nebūtų, — būtų rinkinys jau žinomų, matytų statulų, žinomų statinių.

Liurdo grotai 25 metai

Dažnai kur prie vienuolyno įrengiamos didelės šventovės. Tai traukia maldininkus, turistus. Tai suteikia ir aplinkai religinę atspalvį.

Pragos Kūdikių statula, sukurta skulptoriaus Vytauto Kašubos

Sumanyta sodyboje pastatyti Liurdo Marijos apsišviškimo grotą. Tema — pasidariusi tarptautinė. Daugybė tokių grotų daug kur įrengta. Šiam statinui parinko gražią vietą, — kur sudėta kelios sidabrinės eglės. Eglės turi sudaryti foną, kuriame turi iškilti Liurdo grotą.

Architektų pakvietė Joną Muloką. Jis savo darbą suprato gana originaliai. Kadangi Marija Liurde apsišviškė ant akmens, tai visai statybai panaudotas akmuo. O Maino valstybėje akmenų nestinga. Pilna granito, tik skaldyk ir statyk.

Architektas apsisprendė sukurti daugiau teatrališką grotą, iškilmingą, ne skurdžią akmenų landynę. Todėl jis ir išlenkė lankus, sudarė savotiškus skliautus. Tų kelių lankų gilumoje pastatė altorių, o viršum jo — ir Marijos statulą.

Taip buvo sukurta tikra teatro scena su šoniniu apšvietimu. Visada per arkų šonus patenka šviesa į sceną. O naktį padarytas dar išpūdingesnis apšvietimas — bent keliomis spalvomis apšviečiama ir sukurama mistinė nuotaika.

Bet dar buvo maža architektui Jonui Mulokui. Jis mėgsta į savo statybą įvesti lietuviškos architektūros elementų. Taip ir čia ant savo statinio viršaus užkėlė lietuvišką koplytėlę. Tos koplytėlės Lietuvoje drožiamos iš medžio, o jis ją išplovė iš akmens. Prisitaikęs prie medžiagos, visas formas suglaudino, paliko tik pagrindinį lietuviškos koplytėlės siluetą. Viršų atbaigė gražiu lietuvišku metaliniu kryžiumi.

Taip šis statinys suskambėjo ir gavo savo autentišką ir draugę lietuvišką braižą.

Dabar, apsupta gražių medžių, Liurdo grotą išsididžia ir patraukliai. Tad visi čia lankosi, sustoja, susimąsto. Ši graži scena pasidarė ir didžiųjų švenčių

Šv. Antano statula prie įėjimo į gimnaziją. Skulptorius Vytautas Kašuba. Nuotr. V. Mazelio

Liurdo grotą, pastatytą 1953. Viršum sunkių akmeninių arkų iškyla lietuviška koplytėlė. Nuotr. V. Mazelio

vieta. Čia lietuvių dienų proga aukojamos mišios, gieda chorai, kalba žymūs pamokslininkai.

Marijos ir Bernadetos statulos čia nepretenduoja į jokią meną. Jos yra iš serijinės gamybos, bet jos derinasi šiame gražiam teatre.

Sodyba ir toliau karštingai tvarkėsi, kūrėsi. Vasaros metu čia būdavo berniukų stovykla. Suvažiudavo vasaroti ir lietuvių. Jų vis rinkosi daugiau ir daugiau, nes čia puikus oras, puiki vasarėjimui vieta. Taip kontaktai su žmonėmis vis labiau didėjo.

Šv. Antano gimnazija

Vienuolyno vadovybė matė, kad šiame krašte lietuviškos šeimos turi daug sunkumų, auklėdamos savo vaikus. Tad norėta pagelbėti. 1956 rugsėjo 12 atidaryta Šv. Antano gimnazija. Ją labiausiai rūpinosi ir globėjo ilgametis provincijolas Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM. Tik iš jo rūpestingų rankų išaugo visas ansamblis pastatų, kurie buvo skirti mokyklai.

Štai kelios atsimitinos datos: 1957 liepos 14 pradasti naujos gimnazijos pamatai. Ta gimnazija pašventinta 1958. Taigi šiemet ir šiam gražiam pastatui sueina 20 metų.

Globodamas lietuvišką meną, Tėv. J. Gailiūsis gimnazijos prieangyje pastatė šv. Antano statulą, kurią sukūrė žymus lietuvių skulptorius Vytautas Kašuba.

Gimnazija plėtėsi. 1960 išleista pirmoji abiturientų laida. 1962 pradasti pamatai naujai statybai. Ta statyba pratęsė pradėtą gimnazijos pastatą. 1963 pašventinta sporto salė, knygynas, studijų salė ir kiti pastatai. Jiem šiemet sueina 15 metų.

Tačiau lietuviška visuomenė mažai reagavo į šias pastangas — suorganizuoti ir išlaikyti lietuvišką gimnaziją. Mokinių buvo mažai. Nuotoliai buvo dideli. Gyvenimo logika privertė gimnaziją uždaryti 1970. Gimnazija išsilaikė 13 metų.

1958 metų statyba

Ypač kūrybingi buvo 1958 metai. Tais metais buvo baigti gimnazijos pastatai ir pašventinti. Pačiame vienuolyne Tėv. Jono Dyburio, OFM, tuometinio gvardijono, pastangomis, buvo įrengta Pragos Kūdikių šventovė. Ji įrengta kairėje nuo Šv. Antano koplyčios, prie senienų kambario ir bibliotekos. Šventovė yra vienas iš gražiausių šio vienuolyno kambarių.

Altorių suprojektavo tas pats Jonas Mulokas. Jis padarytas iš marmuro. Iš marmuro išplauti lietuviškos koplytėlės ornamentai. Taip altorius pasidarė savitas.

Pragos Kūdikių statulą sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba.

ba. Tema tarptautinė, o jo kūrinys toks lietuviškas, toks savas. Kiek skulptūroje skonio, elegancijos ir drauge paprastumo.

Vitražus sukūrė dailininkas Vytautas Jonynas. Koks išpūdingas čia šv. Pranciškus, šv. Antanas, Lietuvos Madona, kur panaudota Žemaičių Kalvarijos Marijos paveikslas, Šv. Šeima. Vitražai turi autentišką lietuvišką atmosferą. Tai vieni iš gražiausių dail. Jonyno kūrinių.

Tais pačiais 1958 pradėtas kitas didelis imponantiškas statinys — Kryžiaus Kelių stotys.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

kino (g. 1931 Pašvenčio k., dab. Jurbarko rajone) mokslinis veiklas "Prie bendrinės kalbos ištakų". Šiais metais išleista antroji šio veikalo dalis "J. Jablonskis bendrinės kalbos puoselėtojas" (Mokslų leidykla, Vilnius, 1978). Autorius šioje knygoje išsamiai apžvelgia Jono Jablonskio gyvenimą, charakterį ir mokslinius pedagoginius bei visuomeninius darbus tarp 1904-1930. Į gyvenimo eigą glaudžiai įpinami J. Jablonskio dėstymas mokyklose (Vilniuje, Panevėžyje, Breste, Gardine, Veliže, Voroneže, įvairiuose kursuose ir pagaliau Kauno universitete), vadovėlių ir chrestomatijų ruošimas, laikraštinės ir knyginės kalbos taisyms, kalbinės recenzijos, gramatikų, sintaksų,

Lietuvos Madona, dail. V.K. Jonyno sukurtas vitražas. Čia vaizduojama Žemaičių Kalvarijos Marija, aplinkui sutelkta lietuviški kryžiai, bažnyčios, lietuviška ornamentika. Nuotr. V. Mazelio

Jo statyba labiausiai rūpinosi Tėv. Kęstutis Butkus, OFM. Apie tai kitą kartą. (p.j.)
(Bus daugiau)

linksnių mokslo rašymas. Iš veikalo susidaromė išpūdį, kad J. Jablonskis buvo kieto charakterio žmogus, kiek priekabingas (turėjęs nemažą konfliktų su mokyklų direktoriais). Kalbos dalykuose rėmėsi gyvą žmonių kalbą, nebuvo užsispyręs dogmatikas, drįsęs prisipažinti prie klaidų, daug kartų atsisakęs nuo savo ankstesniųjų teigimų ir taisyčių. Išgijęs bendrinės "kalbos tėvo" autoritetą, nutiesęs rašybos ir literatūrinės kalbos pagrindus. A. Pirockino veiklas yra mokslinis — teigimus paremęs gausiomis citatomis, spausdintais šaltiniais (su gausybe nuorodų). Bet ir šitokiame moksliniame veikale neišvengta bolševikinės terminologijos: buržuazinė Lietuvos valdžia, reakcinės grupės, reakcinė spauda, klerikalizmas. Šališkai vertinami ir A. Jakšto-Dambausko, K. Olšausko darbai, J. Jablonskio kritikai, idealizuojamas 1919 bolševikinis Vilniaus laikotarpis, "tarybinė" daktari. Tačiau to bolševikinio kamšalo veikale nėra gausu. J. Jablonskio asmuo vaizduojamas

net su pietizmu. Įdomūs yra ir tie J. Jablonskio taisyms, nuo kurių jis pats vėliau atsisakė. Besidomintiems mūsų bendrinės kalbos kūrimosi istorija abi A. Pirockino veikalo dalys yra įdomios ir parankios.

— Okupuotoje Lietuvoje valdžios ir partijos didelių dėmesys kreipiamas į liaudies saviveiklą. Iš kultūros ministerio J. Bielinio pranešimo (Lit. ir Menas, 1978, Nr. 23) sužinome, kad Lietuvoje šiuo metu veikia 23,417 saviveiklinių ansamblių, kuriuose lavinasi ir reiškiasi net 350,000 dalyvių, daugiausia jaunimo. Saviveiklos vadovus ruošia net kelios mokyklos: Vilniaus, Rokiškio, Marijampolės (Kapsuko), Telšių kultūros mokyklos, Vilniaus valstybinė konservatorija ir jos Klaipėdos fakultetai. Tačiau ministeris dar susirūpinęs, kad reikią dar žymiai sustiprinti marksistinės estetikos bei etikos žinių propagandą.

— Birželio 14 į Leningradą koncertuoti išvyko Lietuvos filharmonijos simfoninis orkestras, vadovaujamas dirigento J. Domarko. Keturių koncertų programoje numatyta A. Mozarto "Requiem", L. v. Beethoveno, M. Musorgskio, M. K. Čiurlonio ir kt. kūriniai.

Pr.N.

SAS

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1978!

VILNIUS (5 naktys), RYGA (4 naktys)
LENINGRADAS (3 naktys), KOPENHAGA (1 naktis)

Išvykimo datos	Kaina, įskaitant GIT Air Fare	Ankstyviem kaina, įskaitant APEX Air Fare ★	Anksčiau įmokėję sutaupo ★
gegužės 18	\$1100	\$ 954	\$146
birželio 19	\$1213	\$1076	\$137
liepos 17	\$1213	\$1076	\$137
rugpjūčio 14	\$1213	\$1076	\$137
rugsėjo 18	\$1100	\$ 954	\$146
gruodžio 19	\$1072	\$ 926	\$146

Kainos gyvenant dviem kambarių.

Mokesčių \$3.00

Taip pat išvykstama iš Vakarų JAV, Montrealio ir Toronto

★ Nusipirkite savo bilietą ne vėliau kaip 45 dienas prieš skridimą ir tiek sutaupsite

Lėktuvų kelionių kainos
iš 1977 gruodžio mėn.
ir gali keistis

UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Gimnazijos sporto salė, pašventinta 1963. Viršum scenos dail. Kazimiero Zoromskio sukurtas paveikslas — šv. Jurgis.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS WASHINGTONĖ REPREZENTACINIAI BEI KITI KONTAKTAI

Dažnai ne vienam kyla klausimas, ką šiais laikais Lietuvos pasiuntinybė veikia. Suglaustai atsakant, reikia pažymėti, kad pasiuntinybės darbas daugiausia reiškiasi tiesioginiais asmeniniais kontaktais, informacijų suteikimu įvairiais klausimais asmenin ar įstaigom, kada į pasiuntinybę kreipiamasi ir prašoma žinių, informacijų bei literatūros apie Lietuvą, jos problemas.

Be to, Lietuvos atstovas yra nuolatiniame kontakte su valstybės departamentu, Lietuvos diplomatinę ir konsulinę tarnybą, Latvijos ir Estijos atstovais bei lietuvių veiksniais. Šalia to Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė gauna daug įvairių kvietimų iš ambasadų ar oficialių įstaigų dalyvauti priėmimuose bei įvairiuose renginiuose.

Š.m. birželio mėnesį O. ir S.

Bačkiai gavo kvietimus dalyvauti čia suminėtuose priėmimuose.

Birželio 1 — priėmime Tunizijos tautinės šventės proga. Birželio 2 — Latvijos atstovo ir ponios Dinbergs rengtame priėmime. Birželio 6 karalienės Elzbiotos II gimtadienio proga Lietuvos atstovas dalyvavo Didž. Britanijos ambasadoriaus priėmime. Po to Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai susitiko pasitarti einamaisiais klausimais, liečiančiais jų kraštų bei pasiuntinybių problemas.

Birželio 19 O. ir S. Bačkiai dalyvavo International Management and Development Institute priėmime, o birželio 20 — Kuwait ambasadoriaus ir jo žmonos rengtame priėmime.

Popiež. Pauliaus VI penkios metų išrinkimo sukakties proga Lietuvos atstovas ir O.

Bačkienė dalyvavo apaštališko delegato ta proga surengtame priėmime apaštališkoj delegatūroj.

Buvo pakviesti kartu su diplomatinėmis misijomis atstovais birželio 25 dalyvauti pontifikalinės mišios Šv. Mato katedroj. Pakvietimai išsiuntinėti Washingtono arkivyskupo kardinolo William Baum popiežiaus Pauliaus VI vainikavimo sukakties proga.

Birželio 26 Lietuvos atstovas su žmona buvo pakviesti Madagaskaro atstovo ir jo žmonos dalyvauti jų tautinės šventės proga rengiamame priėmime, birželio 30 — Burundi ambasadorių valstybinės šventės proga. Be to, Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė jau yra gavę kvietimus dalyvauti liepos pradžioj Rwanda ir Malawi ambasadų rengiamuose priėmimuose.

Bostono vyrų sekstetas dainuoja Šv. Kazimiero lietuvių parapijos dienoje Los Angeles. Sekstetui vadovauja muzikas Julius Gaidelis. Nuotr. L. Kanto

ISPŪDINGA LIETUVIŲ DIENA

LOS ANGELES, CALIF.

Los Angeles mieste birželio 18 Šv. Kazimiero parapijos suruoštoji Lietuvių diena bus ilgai atmintina. Ji buvo išpūdingai atžymėta premjera — kompozitoriaus Bruno Markaičio, SJ, specialiai parašyta šv. Kazimiero garbei mišių muzika solistam ir instrumentalistam. Solo partijas bažnyčioj atliko: B. Dabšienė, J. Čekanauskienė, R. Dabšys ir dar du kitataučiai solistai (P. Scanlon ir T. Parmelee). Instrumentalistai: R. Mickus, A. Grauskaitė, J. Raulinaitis, S. Raulinaitis ir dar keletas kitataučių. Vargonavo R. Apeikytė, o dirigavo pats komp. B. Markaitis. Išpūdingą pamokslą, pabrėžiantį dienos prasmę, pasakė čia viešėjęs prof. kun. dr. V. Barčiauskas iš New Yorko.

Pasibaigus pamaldom, po trumpos pertraukos teko pasigėrėti tolimosne Lietuvių dienos programa, vykusia netoli Šv. Kazimiero bažnyčios esančioj John Marshall aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

Po trumpo įvado žodžio komiteto pirm. F. Speecher pakvietė A. Polikaitį sugiedoti Amerikos himną, o B. Dabšienė — programos pranešėją. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. garbės konsului V. Čekanauskui ir LB Vakarų apygardos pirm. V. Vidugiriui, į sceną išėjo iš Bostono atvykęs sekstetas: B. Banaitis, V. Eikinas, N. Lingertaitis, H. Lingertaitis, R. Lizdenis ir P. Šimkus su savo vadovu kompozitorium J. Gaideliu. Sekstetas sklandžiai atliko lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinius: B. Budriūno, J. Gaidelio, A. Brazdinsko, A. Raudonikio, L. Ablėnaitės, F. Chopino, Schuberto ir kitų. Programoj buvo numatyta atlikti 18 kūrinių, tačiau, klausytojams entuziastingai plojant, jie padainavo dar bene tris programoj nenumatytas dainas.

Be seksteto, scenoj pamatėm ir Anitą Pakalniškytę. Su dideliu dėmesiu iš klausėm jos solo dainas. Ji atliko kūrinius savųjų.

kompozitorių — J. Stankūno, O. Metrikienės, V. Jakubėno, G. Gudauskienės, B. Budriūno, D. Lapinsko; taip pat ir pasaulinių — Verdi, Puccini ir kitų. Sutikta smarkiais plojimais, solistė dar padainavo porą dainelių. Jai akomponavo R. Apeikytė.

Pažymėtina, kad ši jauna dainininkė, pradėjusi reikštis dainos mene nuo savo amžiaus 12 metų, yra laimėjusi apie 350 pripažinimo medalių. Mes ją matėm gal prieš dvejus ar trejus metus šitoj pačioj salėj. Palyginę jos pasikūtinį pasirodymą su ankstesniu, galim daryti išvadą, kad ji labiau subrendo, susigyveno su scena, padarė didelę pažangą. Jai linkėtina toliau šioj srity lavintis bei tobulintis ir džiuginti išeivius lietuvišką dainą, nors kasdieninė duonai pelnyti yra numaičiusi pasirinkti praktiškesnę specialybę — būti farmacininke.

Pabaigoj vyriausias koncerto šeimininkas prel. J. Kučingis, pasikvietęs į sceną programos dalyvius, padėkojo komp. B. Markaičiui ir visiem, o Šv. Kazimiero chorui, vykstančiam į Torontą, paskyrė 500 dolerių, kuriuos įteikė choro pirm. S. Šakienė.

Koncertas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Po koncerto žmonės dar nesisiskirstė. Dalinosi patirtais išpūdingais ir apžiūrinėjo parapijos patalpose vykstančią dailės, gintaro, skulptūros ir rankdarbių parodą, kurioj savo darbus buvo išstatę dailininkai ir dailės mėgėjai — N. Lingertaitis, I. Brazdionienė, J. Gediminienė, A. Petrauskas, A. Pažiūrienė, J. Andrašūnas, L. Lipaitė, P. Valiulienė ir J. Šlapelytė.

I. Medžiukas

— Mūsų Žinias, lietuvių žėzuitų ir Jaunimo Centro Chicago biuletenį, išeinantį kas dvi savaites, sumaniai redaguoja kun. A. Saulaitis, SJ, D. Bruškytė, kun. V. Gutauskas, kun. A. Kezys, SJ, ir Vita Polikaitytė.

— MAS vasaros stovykla Dainavoj prasidėjo liepos 3 ir tęsis iki liepos 16. Stovyklauja 124 moksleiviai ateitininkai. Liepos 8-9 vyko MAS suvažiavimas. Suvažiavime išrinkta nauja MAS centro valdyba Chicagoje: Rasa Šoliūnaitė, Algis Žygas, Loreta Stončiūtė ir Ofelija Baršketytė. Buvusiai MAS centro valdybai pirmininkavo Saulius Čyvas iš Clevelando, Ohio.

Dr. K. J. Valiūnas, Vliko pirmininkas, palaiko ryšius su dr. Martin Abend, TV 5 kanalo žinių komentatorium. Šių ryšių dėka birželio 15 dr. M. Abend vėl kalbėjo apie Lietuvos pavergimą ir genocidinius išvežimus. Lietuvos byla užsėtė, lietuvių tautos priepaūda ir kančia nemažėja. Ir kiti laisvieji lietuviai turėtų ieškoti kitose televizijos ar radijo stotyse panašaus būdo lietuvių tautai padėti. (E)

— Dail. Jurgio Juodžio paveikslų paroda ruošiamą gruodžio 13-16 St. Petersburg, Fla., Lietuvių Klubo patalpose. Tema: Lietuvos nepriklausomybės 60 metų sukaktis. Parodą rengia Lietuvių klubas.

— Europos Lietuvis birželio 27 numery paskelbė iešką redaktoriaus. 32 metus Londone leidžiamą laikraštį dabar laikini redaguoja redakcinė komisija. Leidėjų adresas — D. Britanijos Lietuvių s-gos valdyba, 2 Ladbroke Gardens, London W 11 2 PT, Great Britain.

— Birželio trėmimai Stamfordde buvo prisiminti birželio 18 Vokiečių Klubo patalpose. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Simas Kudirka. Burmistras atsiuntė atstovą, vietos dienraštis "Advocate" — savo specialųj korespondentą ir fotografą. "Advocate" įdėjo ilgesnį šio minėjimo aprašymą su didele Simo nuotrauka. Kudirkos knyga "For Those Still at Sea" parduota daug egzempliorių. Moterų Federacijos Klubas narės pavaišino susirinkusius kavute su pyragais.

— "Atėities" vakaras Chicagoj įvyks spalio 14 Jaunimo Centre.

— Gintautas Kaminskas, Lietuvių Bendruomenės Canberros apylinkės pirmininkas, yra gavęs Australijos LB krašto valdybos įgaliojimus rūpintis, kad "The Defection of Simas Kudirka" filmas būtų rodomas ir Australijoje. Jis tuo reikalu ruošia Australia Broadcasting komisijai atitinkamą raštą. Visą reikiamą medžiagą apie šį filmą Kaminskui parūpino LB Santa Monicos, Calif., apylinkės Talkos Lietuvas komisija. Gintautas Kaminskas turi atsakingą darbą Imigracijos ministerijoje.

— Dail. Telesforui Valiui atminti jo našlė Aldona rengiasi išleisti monografiją.

— Algis Rukšėnas, žurnalistas ir visuomenininkas, "Day of Shame" autorius, parašė trijų veiksmy farsą, pavadinę "Tartarus arba posėdis pragare". Rukšėno sceniniame veikale iškyla blogio problematika ir Antrojo pasaulinio karo istorinės asmenybės. Veikalas parašytas anglų ir lietuvių kalbomis.

— Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybą sudaro: pirm. Marius Naris, 6551 N. Sheridan Rd., Chicago, Ill. 60626, vicepirmininkas Ramutis Račiūnas ir nariai Indrė Ramanauskaitė ir Gailutė Oslapaitė.

— Stamfordo Lietuvių Bendruomenės metiniam susirinkime birželio 9 išrinkta valdybon: G. Žemaitaitis — pirmininkas, p. Radzevičius — išdinkinas ir A. Deikis — sekretorius. Pasaulio Lietuvių Dienom Toronte paremti surinkta 200 dol. Po 50 dol. aukoj Vytautas Vaitutis ir Moterų Federacijos Klubas; 25 dol. G. Žemaitaitis, po 20 dol. — Daniliauskas, Kazlauskas ir Liutienė, 15 dol. Valiūšaitienė.

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

Leonardas Valiukas, rezoliucijų kongrese komiteto pirmininkas ir pirmasis amerikiečių informuoti JAV LB informacijos tarnybos vadovas, buvo išrinktas LB Vakarų apygardos Talkos Lietuvai komisijos pirmininku. Pareigas jis perima iš adv. Žibutės Brinkienės, kuri dėl profesinių įsipareigojimų pasitraukia, nors ir toliau lieka nare komisijoj. L. Valiuko prieš eilę metų suplanuotais metodais kitataučių informavimo srity naudojasi mūsų laisvinimo veiksniai.

Aušra Mačiulaitytė-Zerr, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, su vyru Charles išvyko į Europą atostogų. Kiek ankščiau ilgesnį laiką negaludama, A. Zerr bendruomeninių darbų neapleido. Jos rūpesčiu JAV LB krašto valdybos atstovai buvo priimti JAV ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų Andrew Young, o taip pat paruošta išsami informacija tragiškosiom birželio sukaktim pristatyti JAV kongrese, amerikiečių spaudoj bei radijo bangomis.

Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos atstovas Washingtonė, birželio 11 dalyvavo anglų kalba leidžiamo lenkų žurnalo Perspectives konferencijoj. Lietuvių atstovo šioj konferencijoj dalyvauti jau ketvirtį metį iš eilės. Pastebėtina, kad, A. Gureckui pareiškus nepasitenkinimą, minimo žurnalo redakcijai jau kelti metai laikosi neutralios linijos Vilniaus klausimu. Su konferencijoj iškilusiais idėmesniais, lietuvių liečiančiais klausimais A. Gureckas supažindina Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą ir kitus laisvinimo veiksnius.

Adv. Antanas Novasitis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, Harrisburge įvykusiam suvažiavime buvo išrinktas Pensilvanijos respublikonų tautinių grupių federacijos pirmininku. Pagal turimas pareigas, A. Novasitis įeina į Pensilvanijos respublikonų partijos tarybą, kur turi sprendžiamąjį balsą parenkant kandidatus ir skiriant asmenis į valdinius postus.

Santa Monicos LB Talkos Lietuvai komisijos pirmininko Juozo Kojelio laišką dėl netikslumų "Holocaust" filme paskelbė vietos Evening Outlook. Laiške paminima, jog Lietuva buvusi vienintelė nacių užimta valstybė, atsispyrusi okupanto noram sudaryti SS dalinius. Dil to buvo uždarytos aukštosios mokyklos, suimta ir išvežta į koncentracijos stovyklas eilė intelektualų, kunigų, visuomenininkų. Patariama NBC vadovam patikrinti faktus ir atitaisyti nepagrįstus kaltinimus lietuviams.

Buffalo Lietuvių Klubas, viešias ir kaip LB apylinkė, tragiškųjų birželio sukakčių proga Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikomis aprūpino vietos katalikų vyskupą, didžiuosius Buffalo dienraščius ir televizijos žinių tarnybas. Sulaukta puikių

Vytautas Kamantas, Toronto seime išrinktas PLB pirmininku

rezultatų. Buffalo vyskupas Edward D. Head prašymą patenkino, paskirdamas maldas už Lietuvą visose vyskupijos bažnyčiose. Dienraštis Courier Express birželio 4 išspausdino ilgą straipsnį, kuriame skaitytojai buvo supažindinti su birželio sukaktimis, tebevykstančiais persekiojimais, trumpa Lietuvos istorija ir lietuviškoj veikloj besidarbuojančiais klubo pirm. dr. Algirdu Gamžiuku, sekretorium Romu Masiulioniu ir dr. J. Slavėnu. Straipsnis pajavirintas didele kopyltulpiu ir Masiulionio šeimoj sukaupytų tautinių dirbinių nuotrauka. Televizijos 7-tas kanalas vakarinių žinių metu perdavė dalį mišių katedroj, paminėdamas, kad jose melstasi už kenčiančią Lietuvą. Perduotas per televiziją ir pokalbis su R. Masiulioniu apie sovietų vykdytus trėmimus. Lietuviai vyskupui Head įteikė kopyltulę; vyskupas pranešė laukysiąs ją savo bibliotekoj.

Bronius Juodelis, JAV LB švietimo tarybos pirmininkas, laiškais kontaktavo JAV švietimo komisionierių, sen. C. Percy ir sen. A.E. Stevenson, juos prašydamas paveikti JAV administraciją, kad tautinių-etninių studijų įstatymu teikiama parama nebūtų nutraukta ir jos teikimas būtų vykdomas per dabartinius valdinius kanalus.

Albina Lipčienė, JAV LB Connecticut apygardos pirmininkė, Vasario 16-osios ir tragiškųjų birželio sukakčių progomis laiškais kontaktuoja JAV prezidentą, valstybės sekretorių ir savo valstijos senatorius bei kongresmanus. Sakosi, kad ankščiau rūpinosi ir patarimo ieškojo dėl kiekvieno rašomo žodžio, kiekvieno išsireiškimo. Dabar ji įsitikino, kad laiško esmė glūdi fakte, jog jis iš viso minimu klausimu yra rašomas. A. Lipčienė veik į visus laiškus sulaukia teigiamo atsakymo, o retkarčiais laiško gavėjas net ir telefonu jai pasistengia padėkoti.

JAV LB New Yorko I-oji apylinkė, kuriai pirmininkauja inž. Vytautas Radzivas, perėmė LB žiniaraščio anglų kalba Bridges administravimą. Kartoteką ir susirašinėjamą tvarkys vicepirmininkė Helen Venis, o finansinę atskaitomybę — išdinkinas Jonas Jančkus. Pareigų perdavimas įvyko birželio 10 New Yorke, dalyvaujant JAV LB krašto valdybos pirm. Alg. Gečiui, vicepirm. ir atsakingajam Bridges redaktoriui dr. Alg. Budreckiui ir inž. Vyta. Radzivanui.

Rochestery, N.Y., birželio 18 įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV LB krašto valdybos atstovų pasitarimas. Siekta paieškoti būdų esamai tarporganizacijai įtampai šalinti ir laisvinimo darbai derinti. JAV LB Krašto valdybai atstovavo pirm. inž. Alg. Gečys ir ryšininkas Washingtonė Alg. Gureckas, Altos valdybai — vicepirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas ir vicepirm. dr. Jonas Valaitis. Veiksmų atstovai priėjo prie vieningų sprendimų eile klausimų. Pasitarimo komunikatas bus paskelbtas jį patvirtinus Altos ir JAV LB vykdomiesiems organams.

IV-ojo mokslo ir kūrybos simpoziumo direktoriata JAV Lietuvių Bendruomenėi atstovauja kun. dr. Viktoras Rimšelis ir dr. Tomas Remeikis. Jie pakeičia III-ojo mokslo ir kūrybos simpoziumo direktoriata sėkmingai JAV LB-nei atstovavusius Mariją Remienę ir Modestą Jakaitį.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

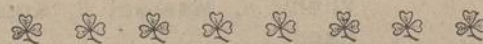

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
IS BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 — \$849.00

Spalio 12 iki 20 — \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje
su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus,
1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašoma kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
(617) 969-1190

ATSTOVAS:
WORCESTERY —
114 MILBURY ST.
1 — SW — 8-2868

BALTIMORĖJE

Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte iš Baltimorės dalyvavo Daina, vyrų choras, ir Baltimorės sporto klubas. Dainininkai ir sportininkai laimingai grįžo namo ir dalinasi gausiais įspūdžiais.

Gordonas ir Eleonora Matulioniai, veiklūs visuomenininkai, išvyko atostogų į Floridą. Grįš liepos mėn. pabaigoj. Gordonas taip pat dainuoja bosu vyrų chore.

Cheryl Toboll, energinga vyrų choro dirigentė, kalbėjo per lietuvių radijo valandėlę ir padėjo visiems, kurie remia vyrų chorą. Ji maloniai kvietė vyrus su gerais balsais įsijungti į chorą ir palinkėjo visiems gerų atostogų.

Siuvyklų darbininkai pradėjo savo atostogas liepos 14 ir baigs liepos 28. Nemažas skaičius lietuvių dirba tose siuvyklose.

Amerikos legionierių organizacijos Marylando valstijos metiniam seime Ocean City, Maryland, liepos 11-14 dalyvavo Lietuvių Posto 154 legionieriai: Jonas Stefura, Vitas Siaurusaitis, Kazys Sarpalis, Stasys Miliūnaitis, Vaclovas Laukaitis, kun.

NUTARIMAS

Korporacijos Neo-Lithuania New Yorko padalinio filistėriai ir seniorių 1978 birželio 23 įvykusi sueiga, apsvačiusi korporantės Emilijos Čekienės neįprastą sovietinio melo ir šmeižto panaudojimą prieš filisterių Bronių Nemicką, konstatuoja, kad šiuo veiksniu ji:

a) sulaužė išsilgimą priešai, sutrypdama "tautinę savo ir savo Tėvynės Lietuvos garbę... ir broliško solidarumo" principą;

b) pamynė po kojų korporacijos ir jos nario tikslą, išreikšdama žodžiais — "lietuvių tautos laisvę, didybę, garbę bei gerovę ir Lietuvos nepriklausomybę;... valinga, kilni bei tauri asmenybė" (įstatų 2 str.);

c) pazeidė visą eilę korporacijos įstatų ir vidaus statuto nuostatų, siekiančių ugdyti, apsaugoti ir ginti kilniausias lietuvių tautos ir Lietuvos vertybes: lietuvių tautos laisvės idealus, tautinę ir valstybinę sąmonę, lietuvišką atsparumą (įstatų 4 str.), kovos ryžtą dėl Lietuvos nepriklausomybės, ištikimybę Tėvynei Lietuvai, tautinį solidarumą (vidaus statuto 1 ir 3 str.);

d) paneigė savo drausmingumą lietuvių tautai ir korporacijai (įstatų 4 str.).

Todėl sueiga, jau metai nesulaukdamas iš Vyr. Valdybos išvadų dėl šių korporantės Emilijos Čekienės nusizengimų, vieninai nutarė laikyti ją savo veiksmais atsirišusią nuo Korporacijos Neo-Lithuania New Yorko padalinio ir siūlo Vyr. Valdybai pašalinti iš korporacijos.

Sueiga pavedė prezidiumui šį nutarimą pasirašyti ir pranešti Vyr. Valdybai ir Emilijai Čekienei.

Pasirašė Povilas Ališauskas, pirmininkas, ir Jonas Lenkaitis, sekretorius

A. Dranginis, Petras Okas ir Walter Hicks bei Lietuvių Posto padėjėjos.

Australijos dainos ansamblis ir sporto klubas dalyvavo Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte, grįžtant į Australiją, sustojo ir Baltimorėje. Baltimoriečiai juos gražiai priėmė ir lietuviškai pavaišino.

Kalvelis, Baltimorės tautinių šokių grupė, šiomis dienomis repetoja. 64-toj Lietuvių Dienoj Lakewood Parke, Barnesville, Pa., rugpiučio 13 jie atliko programos meninę dalį.

Šv. Alfonso bažnyčioj stebuklingo Medalikėlio novenos pamaldos būna pirmadieniais ir antradieniais. Per vidurdienio pamaldas bažnyčia pilna tikinčiųjų. Baltimorės lietuviai didžiuojasi, kad jų Šv. Alfonso bažnyčia yra viena iš gražiausių Baltimorėje.

Jonas Obelinis

Gegužės ATEITIS

"Ateities" gegužės numerio pirmuose puslapiuose vyrauja kūno kultūros tema. Čia derinamos K. Trimako "Antai" aktualios pastabos su įdomiai parinktom citatom (pvz. "kiekviename žmogui gyvena stiprus, grakštus atletas") ir atitinkamom iliustracijom. Ši tema parinkta Pasaulio Lietuvių Dienomis vykstančių žaidynių progai.

Spausdinama kun. J. Šarausko straipsnio "Atsinaujinimo ateitis: Tolimesnės galimybės" antroji dalis. Tuoj po to — vysk. V. Brizgio pastabos apie kai kurias ano straipsnio idėjas.

Keli vyresniosios kartos ir jaunimo atstovai atsako į klausimą: Ar jaunimas demonstracijoje Washington'e yra išlaikęs politinius egzaminus, ar ne? A. Zailskaitė pateikia keletą faktų apie 20 metų sukaktį mininčią Čiurlionio meno galeriją Chicago su keliom dailės darbų nuotraukom iš tos galerijos. Spausdinami portugalų poeto Jorege de Sena ir J. Malerytės eilėraščiai. L. Sidrys "Drabužnyse" vaizdingai svarsto mūsų ir mūsų okupuotoj tėvynėje esančių tautiečių ryšius.

Įprastiniai moksleivių "Atžalų", "Veiklos" ir "Laiškų" skyriai.

PUTNAMAS Kviečia ir laukia

Lietuvių diena — piknikas Putnamo seserų vienuolyno sodyje bus liepos 23, sekmadienį. 11 val. — iškilmingos mišios, 12 val. — pietūs. 4 val. popiet — Neringoje stovyklaujančios mergaitės atliko programą. Laimėjimam leidžiamas dail. A. Galdiko paveikslas.

Kaip visada, į šią lietuvių dieną suvažiuoja daug žmonių iš plačios apylinkės. Ir šiame kviečiami visi. Visi laukiami!

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pirmieji PLS Žaidynių įspūdžiai

Pažvelgus atgal į, rodos, tik vakar įvykusias Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes, pirmiausia kyla džiaugsmo ir padėkos jausmas tiems, kurie dalyvavo ir apgailėjimas tų, kurie dėl kokių nors priežasčių negalėjo ar nenorėjo dalyvauti. Šios žaidynės Toronte buvo istorinis įvykis viso pasaulio lietuvių gyvenime. Jos dar ilgai pasiliks dalyvių lūpose ir žiūrovų atmintyse. Toronte viešbučiai ir sporto aikštės buvo užtvinę įvairių miestų ir kraštų lietuviams sportininkams. Atnaujintos senos pažintys, sukurta nauji ryšiai, susipažinta kovingoj kompeticijoj ir draugiškoj bendravimo atmosferoj. Įspūdžių begalės. Bent dalimi tų įspūdžių bandysime pasidalinti, kad tenai būvę ilgiau atsimintų ir negalėtų būti pasisemtų informacijų.

Pirmas įspūdis yra stebėtinai sklandžiai praėjusi žaidynių vykdymo eiga. Savaitės bėgyje įvairios rungtys vyko net devyniolikoje skirtingų aikščių, salių baseinų, stadionų ir pievų. Organizacijos paruošimas buvo toks geras, kad viskas vystėsi, lyg kokiai magiškai rankai dirguojant. Ta ranka priklausė organizacinio komiteto pirmininkui ir ŠALFAS Sąjungos vadovui Pranui Bernekui, visai centro valdybai, varžybinio komiteto pirmininkui Andriui Klimui, visų sporto šakų vadovams ir komitetams bei daugybei pagelbininkų, kurių lyg ir nesimaitė, bet jų darbas visur buvo jaučiamas. Visam padėjo ir stebėtinai paskirto sporto vienetų koooperacija, drausmingumas ir dalyvių bei vadovų entuziazmas. Trūkumų būvonedais, programą apsunkinančių pakeitimų taip pat mažai, todėl visos varžybos tapo pilnai įvykdytos ir išvengta nesusipratimų bei ginčų, kurių žaidynių eigoje neturėtų būti vietos. Vieną, kitą klaidą bandysime iškelti ne tam, kad tik kritikuoti, bet kad ateičiai pasimokyti ir dar geriau tokiems įvykiams pasiruošti.

Trumpai paliečiant atskiras sporto šakas, pirmiausia reikia sustoti prie gausiausio dalyvių ir labiausia dėmesį atkreipiančių lietuvių sporto karaliaus — krepšinio. Čia dalyvavo rekordinis 45 komandų skaičius vyrų, moterų, jaunių ir jaunučių varžybose, kurių tarpe buvo 5 jaunučių D grupės komandos, nors kažkodėl neįtrauktos į programą, bet irgi sutilpusios varžybų rėmuose.

Pirmos vietos aukso medaliais pasipuošė šios komandos: vyrų grupė — Chicago's Neris, moterų — Australijos Lietuvių Rinktinė, jaunių A — New Yorko LA Klubas, jaunių B — Chicago's Neris, jaunių C — New Yorko LAK ir jaunučių D — Detroito Kovas. Ryškiausias pergalės buvo vyrų klasė, kur Neris supylė Bostono LPDSK 107-85 ir jaunių A grupę newyorkiečių laimėjimas prieš Chicago's

Lituanica 67-29. Moterų grupė australietės uždirbo aukso medalį be didelio vargo, sutvarkiusios Londono Taurą, Toronto Aušrą ir baigmėje Hamiltono Kovą.

Tinklinis atnešė dvi staigmenas. Vyrų grupėje po ilgos kovos jauna Chicago's Neris sudorojo Bostono Grandį 16-14, 15-9, 15-9, o moterų aukso medalį nunešė netikėtai atgijęs Clevelando Žaibas, baigmėje nugalėjęs išblėsusią Chicago's Žarą 15:1 ir 15-4. Mergaičių A grupę auksą pelnė Neris, sidabrą — Žaibas ir bronzos medalį Toronto Aušra. Mergaičių B grupę pirmoj vietoj vėl Neris, antroj Žara ir trečioj Aušra. Tinklinio varžybose dalyvavo 26 komandos, daugumoje visos gerai pasiruošusios ir pasiekusios aukštą lygį nuolatos populiarėjančiam sporte.

Apie lengvąją atletiką dar neturime pilnų žinių, bet buvome liudininkais labai stiprių individualinių pasirodymų ir gerų pasekmių, apie kurias tikimės daugiau sužinoti iš lengv. atletikos vadovo A. Bielskaus.

Stalo tenisas atnešė laukty ir nelauktų pasekmių. Komandinėse varžybose pirmavo kanadiečiai, bet New Yorko LA Klubas vyrų ir moterų grupėse tvirtai laikėsi antroje vietoje, o individualinėse varžybose New Yorko prieauglis diktavo medalių persvarą. Ypač pažymėtinos Ramos Gvildytės pergalės mergaičių B ir C bei moterų dvejetoj varžybose ir Danos Gvildytės laimėjimas merg. A grupę prieš Kanados meisterę aušrietę Birutę Plučaitę. Vyrų grupę pirmą vietą laimėjo Algis Saunorius (Ham. Kovas), moterų — B. Plučaitė (Aušra), jaunių A — P. Tutlys (Vytis), jaunių B — P. Tutlys, jaunių C — R. Marcinkevičius (Vytis). Vyrų dvejetoj — E. Vaičiškauskas ir J. Nešukaitis (vytis), moterų — Rama ir Dana Gvildytės (N.Y.), mišriam — Tomas Vainius ir D. Gvildytė (N.Y.).

Lauko tenisas vyrų ir moterų klasėse davė medalių derlių Chicago's žaidėjams, bet prieauglio grupėse vyravo Rytų apygardos atstovai. Vyrų A klasę laimėjo chigagietis Kolis, moterų A — G. Rimkūnienė, o jaunių medalus pelnė Paulius Gvildys, Ramūnas Ivaška ir Dana Gvildytė. Smulkesnės žinios apie lauko tenisą bus praneštos vėliau.

Futbolo rungtynės nukentėjo ne tik nuo žaidynių programos sutvarkymo, bet ir nuo nepalankaus oro. Septynios dienos švietus saulę, pirmadienį, liepos 3, pasislėpė už storų debesų ir futbolininkus bei žiūrovus išmaudė nepermaldujamas lietus. Rezervinių komandų susitikimą laimėjo maišyta New Yorko LA Klubas komanda 4-2 (1-0), o pirmųjų komandų normalus rungtynių laikas pasibaigė lygiomis 2-2 (New Yorko įvarčiai S. Žadvydo ir R. Raubos). Laimėjimą teko nuspręsti 11 m. baudų šaudymu. Po 7 bandymų New Yorkas įmušė 5 baudas, o Chicago's Lituanica tikėtai 4. Tokiu būdu New Yorko LAK dar kartą užtikrino persvarą prieš Lituanicos komandą.

Apie šaudymą, golfą ir plaukimą dar nėra jokių žinių. Gal būt šia proga reikėtų pažymėti didžiausią spragą Toronto žaidynių programoje — informacijos ryšio trūkumą. Žaidynių metu teko matyti tikrai vieną informacijos biuletenio numerį, o kreipimasis į paskirus asmenis arba į informacijos centrą nebuvo sėkmingas, nes ir jie patys nesiorientavo, kaip ir iš kur žinias sugaudyti. Tikėkimės, kad informacinis skyrius, atsipeikėjęs po žaidynių, išleis bent trumpą faktų ir pasekmių biuletenį, kuriame bus pateikti bent pagrindiniai varžybų duomenys.

Trumpai susumuojant žaidynių įspūdžius, labiausiai atmin-

tyje liko sklandus varžybų vykdymas, labai gera tinklinio klasė, Chicago's Neris ir New Yorko laimėjimai krepšinyje ir puiškos Australijos lietuvių pasirodymas visur — rungtynėse ir ypač iškilmėse, kuo tikrai negali pasigirti dauguma Kanados ir ypač Amerikos vienetų. Apie smulkesnę žaidynių eigą ir kitas įdomybes pranešime vėliau.

Alg. Š.

PLSŽ šachmatų varžybas Toronte laimėjo Rimas Vaičaitis, vietos lietuvių šachmatų klubo narys. Dalyvių lentelėje jis buvo įrikiuotas pagal turimą "Ratingą" penktuoju, o baigė pirmuoju, pateikdamas nemažą staigmenų. Prieš jį krito tarptautinis meisteris Povilas Vaitonis, dukartinis visos Kanados meisteris ir be to USCF meisteris V.V. Palčiauskas, Ill., dabar JAV rinktinės dalyvis pasaulinių korespondencinių šachmatų pirmenybių baigmėje. OCLA rikiuoja Palčiauską trečiuoju Amerikos meisteriu. Vaičaitis paklojo visus savo varžovus pasekme 5-0! Jo amžius (31 m.) taip pat suvaidino nemažą rolę, kai rungsi prieš Vaitonį (66 m.) labai ilgoje ir kietoje kovoje, kuri truko apie 5 val. Dar kietesnė kova išsivystė besirungiant prieš V. Palčiauską, kuris buvo laikomas pirmuoju favoritu šiose pirmenybėse. Deivė Caisa ir čia buvo palankesnė jaunesniam varžovui. Buv. Lietuvos rinktinės dalyvis ir USCF meisteris Kazys Škėma iš Detroito suklupo prieš newyorkietį Zigmą Bliziną (1628), be to pustaškį turėjo atiduoti jauniausiam šių pbių dalyviui iš Kalifornijos 13-mečiui Andriui Kulikauskui (1471) kuris žaidė labai rimtai ir pelnė šiose varžybose 2.5 taško, t.y. 50% besirungdamas su daug vyresniais varžovais.

Dalyvavo 33 šachmatininkai iš trijų kontinentų: Australijos, Europos ir Š. Amerikos. Rungtynių direktoriumi buvo Toronto CC atstovas — Eric Malmsten. Rungtynės vyko Toronto Lietuvių namuose VI.29-VII.1.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių ar šiaip spaudą parėmė:

12 dol. — J. Shukis, Flushing, N.Y.
Po 7 dol. — V. Gružas, N. Haledon, N.J., A. Birutis, Glen Ellyn, Ill., O. Gustaitis, Memmingen, W. Germany, A. Kepalas, Rosedale, N.Y., W. Umbrasas, Brooklyn, N.Y., kun. J. Ruokis, Waterbury, Conn., L. Tiškus, Clearwater, Fla., F. Andriūnas, Wyncote, Pa.

Po 5 dol. — J. Kumpikas, Hollis Hills, N.Y., E. Pugh, Long Beach, N.Y., A. Macelis, Commack, N.Y.

3 dol. — F. Mocejūnas, Rochester, N.Y.

Po 2 dol. — A. Gudonis, Timonium, Md., J. Vilkišius, Methuen, Mass., kun. V. Kriščiūnevičius, Southfield, Mich., dr. V. Avižonis, Milford, Del., J. Sodaitis, Union, N.J., J. Bružauskas, Ansonia, Conn., B. Krupis, So. Boston, Mass., E. Tručilauskas, Hawthorne, N.J., A. Juknevičienė, Brockton, Mass., B. Markevičius, Worcester, Mass., kun. J. Rikteraitis, New Britain, Conn., B. Podleckis, Linden, N.J., J.A. Levonas, Jackson Hts., N.Y.

Po 1 dol. — B. Burčikas, Upper Darby, Pa., S. Alelinas, Pittsburgh, Pa.

Visiems autotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Pirmasis dešimtukas išsiskiravo šitai: R. Vaičaitis, Toronto — 5 tš., V.V. Palčiauskas, Champaign, IL. — 4, Jz. Chrolavičius, Hamilton — 4; P. Vaitonis, Hamilton — 4, A. Baltutis, Australija — 3.5, K. Škėma, Detroitas, E. Staknys, NY, A. Simonaitis, NY, ir K. Merkis Bostonas, visi po 3, Jz. Dambrauskas 2.5 Australija.

B dešimtukas: S. Ramanauskas, Toronto — 3.5, Z. Bliznikas, NY — 3, S. Navickas, London, Ont. — 3, Aloyzas Počas, Calif. — 2.5, 13-metis A. Kulikauskas — 2.5, J. Karpavičius, Austr. — 2.5, T. Girmius, Bostono, I. Jurkevičius ir A. Virušis, abu Detroito — po 2, L. Kuperskis — 1.

C kl.: A. Bučys, Anglija — 3.5; N. Cirtautas — 3, K. Balys 2.5, abu Detr., H. Švažas, V. Leparskis, P. Skučas (visi Hamiltono) po 2 ir kiti mažiau.

Laimėtojai buvo apdovanoti PLSŽ medaliais: aukso — R. Vaičaitis, sidabro — V. Palčiauskas, bronzos — J. Chrolavičius. Bronzos medalį dar gavo tm P. Vaitonis, B kl. geriausias — S. Ramanauskas, C geriausias — A. Bučys ir antrasis C kl. N. Cirtautas.

Šios pirmenybės buvo didžiausios už iki šiol buvusias lietuvių pirmenybes dalyvių skaičiumi ir pajėgumu. Jų suorganizavimu ir pravedimu pasidarbavo ŠALFAS šachmatų vadovas (K.M.), o visais "akiniiais" reikalais prakitą liejo Toronto lietuvių šachmatų klubo pirm. V. Genčys.

A. Sakalas iš New Yorko laimėjo žaibo turnyrą australiečiams viešint New Yorke. Antrą vietą paėmė Dambrauskas iš Australijos. Turnyre taip pat dalyvavo Baltutis ir Karpavičius iš Australijos ir Staknys iš New Yorko.

Dvikova dėl pasaulio šachmatų karūnos prasidės liepos 16 Bagio kurorte (250 km nuo Filipinų sostinės Manilos). Pasaulio meisteris A. Karpovas jau atvyko į Manilą su didžiule palyda. Dm V. Korčnojus greičiausia jau bus gavęs Šveicarijos pilietybę ir gins Šveicarijos spalvas.

NAUJI LEIDINIAI

Vyt. Alantas — Liepkalnio sodya \$10.00.

J. Kaributas — Teatrinio vargo kelias, memuarai \$10.00.

A. Kairys — Po Damoklo kardų \$5.00

J. Gliuda — Narsa gyventi \$6.00

St. Yla — Jurgis Matulaitis \$6.00

J. Kraszewski — Vitolio rauda \$6.00

A. Kairys, — Du broliukai, pasaka \$2.50

A. Kairys — Tretieji vainikai, poezijos antologija \$6.00

J. Zdanys — Selected Post-War Lithuanian Poetry \$12.00

S. Kudirka — For Those Still at Sea \$8.00

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės bei įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridama 50 c.

ATOSTOGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE 1978 PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSIJŲ, KURIOS BUS PILNOS PRISIMINIMŲ!

IŠVYKIMO DATOS

liepos 28 iki rugp. 11	\$1074.00
rugp. 18 iki rugs. 1	\$1074.00
rugs. 15 iki rugs. 23	\$849.00
rugs. 22 iki rugs. 30	\$849.00
rugs. 28 iki spalio 7	\$849.00
spalio 12 iki spalio 21	\$849.00
gruodžio 22 iki sausio 5	\$1049.00

NAKTYS KIEKVIENAMIE MIESTE

Vilniuj 5, Druskininkuose 3, Maskvoj 3, Leningrade 2 taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2 taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2, Kopenhagoj 1 taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Varšuvoj 3, Leningrade 3, Maskvoj 2

Kelionėn įskaitoma pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos išvyka į Trakus

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.

Kreiptis: JONAS ADOMĖNAS
kelionių vadovas

535 FIFTH AVENUE
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

DIDINGA LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ BOSTONE

Birželio 30 ir liepos 1-3 laisvojo pasaulio latviai Bostone, Mass., surengė savo dainų šventę. Vien tik gražaus latvių jaunimo suvažiavo per 10,000.

Šventės programa buvo sumaniai suorganizuota, kultūringa ir sudėtinga. Paminėta ir Latvijos 60 metų nepriklausomybė. Salėse vyko paskaitos, posėdžiai, parodos... Vyko ir latvių tautiniai šokiai, kur taip pat dalyvavo ir Bostono lietuvių šokių Onos Ivaškiens sambūris, kartu su latviais ir estais pašokdamas Draugystės šokį.

Liepos 2, sekmadienį 1 val. popiet Bostono Symphony Hall įvyko latvių kūrinių simfoninės muzikos koncertas. Tą pačią dieną 6 val. vak. įvyko iškilmingos ekumeninės pamaldos. Jom vadovavo latvių liuteronų arkivyskupas Arnolds Lūsis, o priitaikytą pamokslą pasakė prel. dr. Leons Varna. Vargonais dr. Karina Gutberga grojo S.J. Bacho preludus. Melodingai giedojo jaunųjų choralis Dzin-tars iš Portland, Ore.

Liepos 3, pirmadienį 1 val. popiet City Hall aikštėj susirinko tūkstantinės minios žmonių. Latvių dainininkai ir dainininkės rikiavosi su plakatais bei vėliavomis. Susikaupimo valandėlei vadovavo Bostono kardinolas Umberto Madeiros. Jam talkino latvių arkivyskupas A. Lūsis. Pagrindinis kalbėtojas buvo senatorius Robert Dole iš Kansas. Taip pat kalbėjo Bostono burmistras ir žymieji latviai. Paskui visa minia ir tautiniais drabužiais apsirengęs jaunimas bei senimas paradinėje eisenoje žygiavo į Boston Garden didžiulės patalpas. 1200 latvių dainininkų atliko jungtinę choro programą su orkestro palyda. Pabaigoje buvo atliktos dvi kantatos su solistais ir simfoniniu orkestru.

Sios latvių dainų šventės šūkis buvo: "LATVIJU LATVIEŠIEM! LATVIEŠIUS LATVIJAI!" — Latvijā latviam! Latvius — Latvijai!

Pirmoji latvių dainų šventė įvyko 1873 Rygoj.

Kita latvių dainų šventė įvyks 1983 Milwaukee, Wisc. Dainų šventės pagal tradiciją įvyksta kas penkeri metai.

R. Benvenutas

Latvių dainų šventė, kuri buvo liepos 3 Bostone.

MOKYKLOS 25 METŲ SUKAKTIS

BROCKTON, MASS.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mokykla Brocktone užbaigė 25-tuosius mokslo metus, išleidžiant 24 abiturientus su gražia programa ir birželio 11 iškilmingomis pamaldomis. Padėkos mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje 4 val. popiet aukojo klebonas kun. P. Šakalys. Su juo koncelebravo ir kun. J. Prūsaitis, tik ką grįžęs iš studijų Romoje. Lektorias pareigas ėjo ir bendram giedojimui vadovavo Pr. Bukantas, solo giedojo Marytė Bizinkauskaitė, vargonavo Marytė Crowley. Visi trys yra baigę šią mokyklą. Aukas atnešė J. Lucas, Cat. Gennako, R. Ramanauskas ir E. Sužiedėlis — pirmųjų laidų absolventai. Pamokslą iškilmių mintimi pasakė kun. P. Šakalys.

Po pamaldų visi dalyviai buvo pakviesti į mokyklos salę. Susirinko visų laidų baigusiujų atstovai; jų tėvai, kunigai; Nukryžiuotojo Jėzaus seselės, svečiai ir šių metų mokytojos: mokyklos vedėja ses. Karmelita Ribokaitė, ses. Berkmana Šakalytė, ses. Regis Wychulytė, ses. Estelle Gavelytė ir dvi pasaulietės mokytojos — Elizabeth O'Donnell ir Donna Phillips.

Iškilmėse žodį tarė kleb. kun. P. Šakalys, kun. J. Prūsaitis, Brocktono miesto viešųjų darbų

viršininkas Pr. Wallen-Valungevičius, N. Jėzaus seserų vyresnioji ses. Annunciata.

Pirmieji lietuviškos parapijos mokyklos įkūrimo žingsniai pradėti klebono kun. Jono Švagzdžio 1948. Jis parapijos susirinkimų salė, talkinant vikarui kun. Juozui Petrauskui, įruošė mokyklai klases. Naujai lietuvių bangai plūstant į Brocktoną, mokinių skaičius augo. Klebonaujant kun. Pr. Strakauskui, 1953 pavasarį išleista 8-ojo skyriaus pirmoji laida — 17 abiturientų. Mokyklai vadovavo ir ir dėstė Nukryžiuotojo Jėzaus

Kazimieras Barauskas

A.A. KAZIMIERAS BARAUSKAS

1978 liepos 2 mirė Kazimieras Barauskas, savanoris kūrėjas, buvęs Kudirkos Naumiesčio pašto viršininkas.

Buvo gimęs 1902 gegužės 28 Skriaudžiuose. Ten pat gavo ir pradžios mokslą, o per pirmąjį pasaulinį karą jo tėvai ir visa šeima buvo pasitraukę į Rusiją, kur patyrė daug vargo.

Karui pasibaigus, grįžo į Lietuvą ir rado visą sodybą sudegintą. Kai 1918 pradėjo organizuoti savanoriai, jis, save pasisendinęs, (nes buvo per jaunas) irgi įsijungė į jų eiles. Dalyvavo kautynėse prieš bolševikus, lenkus ir bermontininkus. Buvo sužeistas ir, 1920 išėjęs iš kariuomenės, dirbo finansų ministerijoje. Vakarais lankė suaugusių gimnaziją ir vėliau perėjo į pašto valdybą. Po to buvo pašto viršininku įvairiuose Suvalkijos miesteliuose. 1936 liepos 2 vedė Oną Ostrauskaitę. Jų santuoką palaimino kan. F. Kapočius Prisikėlimo bažnyčioje Kaune.

Paskutiniojo karo išbėgimas iš namų su nauja atvykėlių banga atvyko į Ameriką. Pradžioje dirbo įvairius darbus, o vėliau dirbo Pfizer įmonėje, kol pasiekė pensiją. Buvo kuklus ir giliai tikintis, ir kol jėgos leido talkino Apreiškimo parapijos darbuose. Palaidotas po iškilmingų mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje liepos 6 Cypress Hills kapinėse.

Gyveno Woodhavene, N.Y. Nulūdime liko žmona Ona, dvi dukros — Aušra Sabalienė ir Birutė Bagdžiūnienė ir du anūkai.

vienuolės lietuviškos seserys. Vienuoliktą laidą išleidžiant, klebonavo kun. Feliksas Narbutas, 15-tą laidą — kun. Juozas Petrauskas, 19-tą laidą — kun. Petras Šakalys, kuris iki šiol tebėra Šv. Kazimiero parapijos klebonu.

Mokykla iš viso išleido 447 abiturientus, iš kurių apie 90 nuošimčių baigė ar dar studijuoja aukštuosius mokslus. Iš jų vienas yra kunigas — Jonas Longas, dabar klebonaujantis East St. Louis, Ill., lietuvių parapijoje, du medicinos daktarai — S. Sviokla ir R. Baužys, dvi vienuolės, dau-

Laisvės Varpo lietuvių radijo programos duoda Bostono ir apylinkės lietuviams plačius reportažus iš visų svarbesnių lietuviškų įvykių. Programų vedėjas P. Viščinis paprastai rašo tuos įvykius į magnetines juostas, iš kurių vėliau gyvu kalbėtojų žodžiu perduoda ištirkas. Taip neseniai PLIAS-gos suva-

guma pedagogai, keli inžinieriai ir medicinos seserys, Pranas Valungevičius — Fr. Wallen pasiekė Brocktono miesto viešųjų darbų viršininko vietą.

Dauguma šios mokyklos buvusių auklėtinių savo vaikus leidžia į Šv. Kazimiero parapijos mokyklą, nes čia gauna ne vien tik mokslą, bet ir katalikišką auklėjimą. Mokiniai, kurių šiemet buvo 190, uniformuoti, švartūs, tvarkingi ir drausmingi.

Mokykloje yra nemažas būrys "Gintarelių". Jie sudaro jau stiprų pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų orkestrą. Orkestrui vadovauja ses. Marija Berkmana Šakalytė. Dažnai Gintareliai uniformuoti, su Lietuvos, JAV ir būrelio vėliavomis, dalyvauja Brocktono ir kaimyninių miestų šventėse, o be to, ir parapijos lietuviškose iškilmėse.

E. Ribokienė

Mirė pulk. Antanas Stapulionis

Cape Code liepos 3 mirė buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas Antanas Stapulionis, anksčiau gyvenęs Bostone.

Buvo gimęs 1893 gruodžio 6 Gustonių kaime, Joniškėlio valsčiuje, Biržų apskrityje. Jo tėvas Jonas buvo susipratęs lietuvis, Vilniaus seimo dalyvis, Maldučionių-Pušaloto valsčiaus viršaitis, savo kaime įkūręs ir išlaikęs lietuvišką mokyklą. Jo sodyboje 1918 rinkosi ir organizavosi Joniškėlio partizanai. Iš septynių jo sūnų trys tarnavo savanoriais Lietuvos kariuomenėje.

Antanas Stapulionis mokėsi Joniškėlio žemės ūkio mokykloje ir Kauno Saulės mokytojų seminarijoje. Prasidėjęs pirmam pasauliniam karui, buvo mobilizuotas, pateko į Irkutsko karo mokyklą, kurią baigė 1915 gruodžio mėn. Dalyvavo kovose Daugpilio, Rumunijos ir Austrijos frontuose. Po karo grįžęs Lietuvon, 1918 lapkričio 23 įsijungė į slaptą Joniškėlio partizanų organizaciją, kurioje 1919 balandžio 5 tapo štabo viršininku, o gegužės 14 Joniškėlio batalijono vadu.

Lietuvos kariuomenėje ištarnavo iki 1940, ėjo 3, 6 ir 7 pulko vado padėjėjo pareigas, nuo 1927 Tauragės komendantas, nuo 1930 komendantas Ukmergėje ir Panevėžyje. Už nuopelnus

Lietuvos laisvės kovose buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi.

1944 pasitraukė iš Lietuvos, 1949 atvyko į JAV, apsigyveno Bostone, kur jo žmona, įgijusi visas teises, turėjo dantų gydymo kabineta. Savo namus jie turėjo Cape Code.

žiovimo proga perduotas ilgas ir įdomus naujo tos sąjungos pirmininko inž. V. Izickio pasisakymas, o dabar vėl perduodamos ištirkas iš Altos vadovybės padaryto birželio 11 So. Bostone pranešimo. Tuo būdu su aktualiais lietuvių reikalais supažindinami tūkstančiai lietuvių, kai į pranešimus salėse jų tesusirenka kelios dešimtys. Pavyzdžiui, Altos vadovybės pranešime So. Bostone buvo 50-70 asmenų. Laisvės Varpo programos girdimos sekmadieniais 11:30-12:12 val. banga 1430 iš WWEL radijo stoties, o 12:10-1:00 val. iš WBET radijo stoties.

Autobusas į tradicinę lietuvių susitikimo šventę — pikniką N. Pr. Marijos sodyboje Putnam, Conn., išvyks liepos 23, sekmadienį, 8:30 val. ryto nuo So. Bostono Lietuvių Piliėčių dr-jos namo. Iš pikniko grįš 6 val. vak. Autobusas patogus ir vėsinaamas. Kelionė į Putnamą ir atgal tik 6.50 dol. Autobuse vietas užsisakyti iš anksto pas Stanley Griganavičių, tel. 268-5351. Vietų skaičius ribotas.

Dainos ir literatūros vakarą Maironio Parke, prie Worcesterio, liepos 22 rengia N. Anglijos šauliai ir ramovėnai.

Minkų radijo valandėlės piknikas įvyks rugpjūčio 13 Romuvos Parke, Brocktone.

Tautos šventės minėjimą Bostone rugsėjo 17 rengia Lietuvių Bendruomenės apygarda.

Ričardo Daunoro koncertas, rengiamas Jaunimo Sąjungos, įvyks rugsėjo 23.

LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:00-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas: Petras Viščinis
173 Arthur St., Brockton, Ma. 02402
Telefonas: (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 17 — \$845	rugsėjo 22 — \$845
DVIEJŲ SAVAIČIŲ	rugpjūčio 6 — \$1245
	rugsėjo 3 — \$1195
	gruodžio 22 — \$1045

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomionienė ir Albina Rudžiūnienė
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval
Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškviatimo dokumentus

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Brukselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms.
Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

A.A.

BALIUI GEDEIKAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamė Rimui ir jo motinai, o taip pat kartu liūdime.

Tomas Leonas
Vacys Šaulys
Saulius Sužiedėlis
Remigijus Sužiedėlis
Vilija Sužiedėlienė

Mielam Stanislovui Lipčiui ir šeimai, seseriai

JULIJAI LIPČIŪTEI — GEČIENEI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

S. ir V. Valiukai
E. V. Mackevičiūtės
A. Ramanauskas

Mūsų mielam choro nariui

A.A. BALIUI GEDEIKAI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamė jo žmonai Kotrynai, sūnui Rimui ir kitiem artimiesiems.

N.Y. vyrų choras
PERKŪNAS

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Dariaus ir Girėno skridimo minėjimas bus šį šeštadienį, liepos 15, prie lakūnų paminklo, Lituania Square, Union Ave. Pradžia 3 v. popiet. Kalbą pasakys Vytautas Radzivasas. Šiemet sueina 20 metų, kaip pastatytas šis paminklas. Minėjimą rengia to paminklo statymo komitetas, kuriam pirmininkauja Bronė Spūdienė.

LMK Federacijos New Yorko klubas Maironio lituanistinei mokyklai paaukėjo 25 dol. Mokyklos vadovybė už auką nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvių Diena Kennebunkporte, Maine, pranciškonų sodyboje bus šį sekmadienį, liepos 16. Liurdo grotoje 11 val. bus iškilmingos mišios Tėv. Rafaelio Sakalio, OFM, kunigystės sidabrinio jubiliejaus proga. Pietūs 12 val. Menėnė dalis — 4 v. popiet.

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliusa Gaidelio, gieda lietuvių dienoje liepos 16 Kennebunkporte, Maine. Choras gieda mišių metu ir taip pat 4 v. popiet atlieka meninę programą.

Stūkurys, tautinių šokių ansamblis iš Brocktono, vadovaujamas Vytauto Bruzgio, atliks šokių programą lietuvių dienoje liepos 16 Kennebunkporte, pranciškonų vienuolyno sodyboje.

A. a. Baliui Gedeikai atminti Kultūros Židiniui auکو: 25 dol. — Marytė R. Šalins, po 20 dol. — A. R. Markevičiai, Gediminas Naujokaitis, K. Remezienė, Z. B. Rimas, 15 dol. — P. ir L. Vainiai ir Eugenija Vainienė, 10 dol. — Pranas Naujokaitis. Visiem aukotojams nuoširdus ačiū.

Pakeltę adresą, neužmiršk pridėti ir senojo.

Kun. kleb. Prano Raugalo laidotuvės

Kun. Pranas Raugalas, miręs birželio 29 rytą, buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermentinėje. Jau penktadienio vakarą buvo sukalbėtas rožančius, o šeštadienio vakarą buvo atsisveikinimas. Bent keli kunigai, iš eilės pasikeisdami, sukalbėjo rožančių. Atsisveikinimo kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas, iškėlęs jo lietuviškumą, kad prie jo Vasario 16-tos pamaldose bažnyčioje kalbėjęs ir konsulas. Lietuvių Bendruomenės I apylin-

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiųose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laiku šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Vincas Kazokas, Tėviškės Pastogės redaktorius Sydnėjuje, liepos 10 lankėsi Darbininko redakcijoje, taip pat apžiūrėjo spaustuvę, Kultūros Židinį, A. Galdiko vardo galeriją. Jį palydėjo Vincas Meiliūnas ir Vincas Rastenis. Liepos 13 V. Kazokas iškrenda į Chicago, iš ten keliaus atgal į Australiją.

Z. Jokūbaitis ir Z. Prancūnienė iš Melbourne choro "Dainos sambūris" buvo atvykę pas savo bičiulius R. ir P. Šlapelius. Palydėti Vidos Šlapelytės, jie lankėsi Kultūros Židiny, Darbininko redakcijoje, administracijoje, spaustuvėje, dailės galerijoje. Jų choras dalyvavo dainų šventėje Toronte. Z. Jokūbaitis Darbininko spaudos reikalams paaukėjo 10 dol. Ačiū.

Audimo kursai rengiami šį rudenį, nuo spalio 2 iki 6 Kultūros Židiny. Kursams vadovaus pagarsėjusi tautinių drabužių, juostų ir kilimų audėja dailininkė Anastazija Tamošaitienė iš Kanados. Bus demonstruojami įvairūs audimo būdai, kaip audžiami tautiniai drabužiai, juostos ir t.t. Kursus organizuoja LMK Federacijos New Yorko klubas, norėdamas pakelti New Yorko apylinkės audimo lygį.

Lietuvos vyčių metinis seimas bus rugpjūčio 16-20 Syracuse, New York.

Washingtono rugsėjo 9-10 ruošiamas Šiluvos Marijos savaitgalis. Bus simpoziumas persiekiojamos Lietuvos Bažnyčios reikalui, bus vaišės, istorinių vietų lankymas, įskaitant ir Lietuvių atstovybę. Sekmadienį po pietų bus iškilmingos mišios, kurias auko vysk. V. Brizgys. Šias iškilmes organizuoja Lietuvos vyčiai Washingtono ir LB apylinke.

Putname lietuvių diena bus liepos 23 seselių sodyboje. Mergaičių stovyklos stovyklatojos atliks programą.

kės vardu atsisveikino V. Radzivasas ir parapičių vardu P. Ažuolas.

Sekmadienio vakarą jo kūnas buvo pervežtas į Apreiškimo parapijos bažnyčią. Čia 7:45 buvo iškilmingos lietuviškos laidotuvių pamaldos, kurias koncelebravo 12 kunigų. Pamokslą pasakė kun. Stasys Raila. Giedojo Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio.

Vyskupijos tvarkomos laidotuvės buvo liepos 3, pirmadienį, 10:30 v.r. Vadovavo vysk. John Snyder, mišias koncelebravo 6 kunigai, pamaldose dalyvavo 50 kunigų, žmonių buvo pilna bažnyčia. Pamokslą pasakė kun. Pranas Bulovas, Maspetho lietuvių parapijos klebonas. Jis kalbėjo angliškai ir lietuviškai. Vyskupijos vardu užuojautą visiems išreiškė vyskupo vikaras prel. James Hunt.

Kun. Pr. Raugalas palaidotas Šv. Jono kapinėse prie savo tėvų. Po laidotuvių Apreiškimo parapijos salėje buvo pietūs, kuriuos surengė M. Šalinskienė su savo talkininkėmis. Dalyvavo apie 50 kunigų ir 100 asmenų.

Liko sesuo Ona ir du broliai Antanas ir Jonas. Visi su šeimomis.

Parduodamas namas Woodhaven, vienos šeimos, apdengtas aliuminiu, namas atskiras, 3 miegamieji ir salionas, pusantros vonios, veranda, garažas, šildomas gazu. Kaina 38,000 dol. Skambinti savininkui 516 423-1738.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 23. Autobusas išeina sekmdienį 6:30 val. ryto nuo pranciškonų vienuolyno (Kultūros Židinio), 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 — 7 val. sustoja prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Kelionė asmeniui 17 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje — Tel. 827-1351 arba pas M. Šalinskienę — tel. 296-2244. Gautas modernus autobusas. Vietos numeruotos ir raginame užsakyti iš anksto, o taip pat laiku atvykti.

Kun. Vladas Jaskevičius, S.J., Fordhamo universiteto profesorius, Pavergtų Tautų savaitės proga laikys pamaldas Šv. Patriko katedroje liepos 16. Jis taip pat pasakys ir pamokslą.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Jau dvidešimtą kartą New Yorko skelbiama pavergtųjų tautų savaitė. Šiemet ji bus nuo liepos 16 iki 23.

Liepos 16, sekmadienį, Manhattane, 9 v. visi renkasi prie 59 St. ir 5 Ave. Iš ten eina į Šv. Patriko katedrą, kur 10 val. bus pamaldos už pavergtas tautas.

Po pamaldų 11 val. paradas 5 Ave. Visi eina į Central parką, iki 72 gatvės, kur parko muzikinė (Band Shell) bus programa. Pasirodys atskiros tautos su savo šokiais, dainomis.

Parade prašomi dalyvauti su tautiniais drabužiais, vėliavomis. Tautos eis alfabetine tvarka, grupės pradžioje bus nešamas plakatas, kuris paaiškins,

SĖKMINGA LIETUVIŲ DIENA — RADIOJŲ PIKNIKAS

Tradicinė Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlės diena-piknikas buvo birželio 18, sekmadienį, estų tautiniame parke, Lakewood, N.J.

Oras pasitaikė gražus, tai suvažiavo žmonių ir iš tolimesnių apylinkių. Gausioji radijo klausytojų šeima išgirdo valandėlės vedėją prof. Jokūbo Stuko kvietimą aplankyti pikniką. Viso susirinko per tūkstantį.

Piknikas prasidėjo 1 val. popiet, o programa — 3:30 v. Programą atliko: moterų kvartetas Vilija, kvartetui vadovauja muzikas Liudas Stukas; tautinių šokių grupė Liepsna iš New Jersey, o jos vadovė Birutė Vaičiūnaitė iš Elizabetho, lenkų šokėjų grupė Konopka, estų šokėjai.

Buvo ir iškiliosios lietuvių rinkimai. Ja išrinkta Liepsnos šokėja Alė Kvederaitė. Įteikta jai dovana.

Lietuvių diena — radijo piknikas praėjo geroje nuotaikoje. Šio pikniko keturios nuotraukos buvo įdėtos praeitame Darbininko numery.

PADEKA

Prof. Jokūbas Stukas, Lietuvos Atsiminimų radijo programos vedėjas ir šio pikniko rengėjas, dėkoja visiems prisidėjusiems prie šio pikniko pasisekimo ir taip pat dėkoja atsilankiusiems.

Ypač jis dėkoja įvairiems talkininkams. Čia randame tokias pavardes: jo žmona Loreta, Rozė ir Albinas Žukauskai, Magdalenė ir Andrius Bružėnai ir jų sūnus Linas, Viola ir Bernardas Skripatai, jų sūnelis Edvardas ir mamytė Stasė Ellis, visa Sisakų šeima, Marija Šulskienė, Vanda Stašaitienė, Marytė Stonytė ir jos sesuo Ann O'Neill, Eva Coll, Bronė Venckienė, Jonas Bagdonavičius, Petras Lanys, Emilija ir Petras Stukai ir jų šeima, Rita ir Augustinas Stukai ir jų šeima, Lou Skripata, p. Bartienė, Ona Čapulienė ir jos dukra Giedrė, Marlyn Matulytė, Antanina Skruodienė, Al. Audinis ir David Piech.

Dėkoja padovanojusiems įvairias dovanas ir dirbusiems vir-

Australijos lietuviai sportininkai lankėsi New Yorko liepos 7 ir 8. Penktadienį svečiai atvažiavo daug vėliau, negu buvo tikėtasi, todėl nebuvo daugiau kas daryti, tik paskirstyti juos į nakvynes, kurias parūpino geraširdžiai newyorkiečiai. Šeštadienį australiečiai LA Klubu samdytu autobusu ir kitomis priemonėmis pasisklido po miestą, apžiūrėti New Yorko idomybių. Vėliau po pietų K. Židinyje svečiai žaidė krepšinio ir tinklinio rungtynes prieš LA Klubu komandas. Vakare įvyko vaišės ir pasilinksminimas. Svečius gražiai priėmė Lietuvių Atletų Klubas ir kviestos šeimnininkės. Prie vaišių dosniai prisidėjo ir sportininkam dovanėles paaukėjo geradarė Marytė Šalinskienė. Išklaušę pranciškonų koplyčioj mišių, sekmadienio rytą australiečiai išvyko į Baltimorę.

kas čia eina. Kalbas pasakys žymūs kovotojai dėl tautų laisvės.

Liepos 23, sekmadienį, prie Laisvės Statulos, 1:30 v. popiet bus skaitomos New Yorko miesto burmistro, New Yorko ir New Jersey valstybių gubernatorių proklamacijos, kalbės naujausi imigrantai iš Sovietų Sąjungos, kalbės taip pat Pavergtų Tautų vadai. Po kalbų bus tautų paradas, bus padėtas vainikas prie Laisvės Statulos, pagerbiant visus kovotojus dėl laisvės ir teisingumo. Taip pat bus ir atskirų tautų pasirodymai su dainomis ir šokiais.

Pavergtų Tautų savaitės organizatoriai prašo visus dalyvauti su tautiniais drabužiais, vėliavomis bei plakatais.

Šias iškilmes organizuoja dvi organizacijos: liepos 16 — Pavergtų Tautų Komitetas, o liepos 23 — Americans To Free Captive Nations, Inc.

tuvėje: Gertrudai (Pociutei) Heymanams, seselei Konstancijai, Bronei Venckienei, Liudvikai Koppienei, Onutei Meikies, Jonui Binzui, Sofijai Drasdauskienei, Albinui ir Rozei Žukauskam, Marcelei Garolienai, Vladui Ziliui, Andriui ir Magdalenai Bružėnai, Amilijai Stukienei, Petty Stukaitei, Tadeui Backeliui ir Reginai Purien.

Dėkoja ekskursijų rengėjams: Ievai Plitnikaitei-Sharon, Kazui Šipailai, Marytei Šalinskienai, Alicijai Zupko ir Bronei Spūdieniei.

Dėkoja visiems minėtiems programos atlikėjams: kvartetui Vilijai ir vadovui Liudui Stukui, Liepsnos grupei ir vadovei Birutei Vaičiūnaitė, estų šokėjams ir vadovui Ferdinand Rikka, lenkų Konopkos šokėjams. Dėkoja taip pat ir spaudai, kuri garino pikniką.

Lietuvių diena iš anksto buvo paminėta Asbury Park Press laikrašty, buvo aprašytos pikniko tradicijos ir taip pat prisiminta Lietuvos praeitis, o po pikniko įsidėjo ir nuotrauką.

Dar kartą radijo programos direktorius dėkoja visiems už prisidėjimą prie pikniko surengimo ir už dalyvavimą.

NAUJAS APREIŠKIMO PARAPIJOS KLEBONAS

Nauju Apreiškimo parapijos klebonu paskirtas kun. Jonas Pakalniškis, Maspetho lietuvių parapijos vikaras. Paskirtas nuo liepos 7. Jo oficialus įvedimas į pareigas bus liepos 16, šį sekmadienį.

Kun. Jonas Pakalniškis yra gimęs New Yorko, krikštytas Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, užaugo Lietuvoje, į kunigus įšventintas 1939 birželio 3 Kaune. Po antrojo pasaulinio karo atvykęs į New Yorką, buvo vikaru lietuvių parapijose. Ilgiausią laiką išbuvo tame pačiame Apreiškime. Prieš keletą metų buvo iškeltas į Maspetho lietuvių parapiją.

Būdamas vikaru Apreiškimo parapijos bažnyčioje, talkino lietuviškom organizacijom, buvo skautų kapelionu ir dvasios vadu, dėstė tikybą lituanistinėje mokykloje.

KEARNY, N.J. Parapija

Gražiai ir spalvingai išdažytos bažnyčios sienos iš vidaus ir lubos. Atlikti ir kiti bažnyčios pataisymai bei perdirbimai iš lauko ir viduje.

Newarko arkivyskupija ir šiemet vykdė piniginių vaju katalikiškom mokslo institucijom išlaikyti ir padėti neišsivysčiusiam vaikam. Visom parapijom yra paskirtos kvotos. Nemaža kvota teko ir mūsų lietuviškai parapijai. Sudarytas aukom rinkti komitetas. Apklausiami parapičiai, kiek kuris gali pažadėti aukoti.

Parapijos vadovybė organizuoja ekskursiją, kuri liepos 6-20 aplankys šventąsias vietas Ispanijoje ir Prancūzijoje.

Parapijos mokyklą šiemet baigė 17 mokinių. Tarp jų tesimato tik dvi lietuviškos pavardės: Michele Mackalonis ir Edmundas Rokas. Geriausias pažymundas baigė gavo premijas. Jas skyrė Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras, dr. Peter C.

Parduodamas namas Richmond Hill North, pusė bloko nuo Forest Parko, 8 kambariai, pusantros vonios, moderniška virtuvė, daug įvairių pagerinimų. Kaina 44,500 dol. Parduoda savininkas. Tel. 849-5747.

House for sale. East 15th St. Brooklyn, N.Y., detached, modern A-1 (very good condition), Maytag appliances, air conditioned, 220 V. Dead-end street quiet neighborhood, 2 car private driveway, 1 fare zone, 3 Bedroom. \$44,900. Phone: 859-7307 or Business: 475-8180.

House for Sale. Richmond Hill, 2 family, detached, 5 1/2x6; 40x100, Upper apartment furnished or unfurnished. Price \$61,000. Owner. Phone 849-3990.

Jei ko elektrai reik, Pas Ignaitį eik. Ignaitis ir Co. Tel. 235-1709

Kun. Jonas Pakalniškis, naujasis Apreiškimo parapijos klebonas. Nuotr. R. Kisieliaus

Naujajam klebonui linkime šią didžiausią lietuvių parapiją kiek galima ilgiau išlaikyti lietuviška ir suburti visus lietuvius aplink!

Yong, Lietuvos vyčių 90 kuopos garbės narė A. Klem, mokyklos tėvų komitetas, sodalietės ir "Half-Penny Playhouse".

Vedybinė sukaktis

Birželio 11 A. ir G. Mazuriam buvo surengtas gražus pobūvis minint jų vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Pobūvis vyko Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre, Kearny, N.J. Dalyvavo prel. Jonas Schamus, Švč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas, kun. klebonas Domininkas Pocius, giminės, draugai, kviestiniai svečiai — iš viso per 100 asmenų.

Kun. D. Pocius, sukalbėjęs maldą, priminė sukalbtuvinių gražų šeimyninį gyvenimą. Jiedu išaugino ir išmokslo sūnų ir dukrą. Dėkodamas už talką parapijai, linkėjo sėkmės ir laimės ateity.

Genevieve Mazur, Sopulingosios Dievo Motinos parapijos vargonininkė, yra reta asmenybė. Ji yra puiki muzikė, turi suorganizavusi gerą mišrų bažnytinį chorą, kuris lietuviškų mišių metu gražiai gieda. Ji taip pat vadovauja liturginei sekcijai parapijos taryboje, veikia Lietuvos vyčių 90 kuopoj (daug metų buvo kuopos pirmininkė, o dabar kitose valdybos pareigose), dalyvauja solisto L. Stuko vadovaujamame sekstete, savo gražiu balsu ir skambiniu padeda visiems, kurie jos talkos paprašo.

-o-

Kearny-Harrison Balfo skyrius piniginių vaju baigė ir kovo 14 Balfo centrui pasiuntė 500 dol. bendraį salpai ir 28 dol. nario mokesčio.

Iš stambesnių aukotojų pažymėtini: Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras — 50 dol., S. ir J. Skripkai — 25 dol., dr. Aldona Skripkus — 25 dol., V. ir S. Ramanauskai — 20 dol., J. Baužys su šeima — 20 dol., Moterų S-gos 63 kuopa — 15 dol., kiti po 10 dol. ir mažiau.

J. Mėlynis

Dainavimo pamoka Maironio lituanistinėje mokykloje. Kairėje prie elektroninio pianino muzikos mokytoja Nijolė Ulėnienė. Nuotr. L. Tamošaitis